

Afgørelse om godkendelse af RAH Net A/S' metode for tarifiering efter en ændret køberkategorisering

25. juni 2021
20/08447

RESUMÉ

RAH Net A/S (herefter RAH) har den 9. juli 2020 til Forsyningstilsynet anmeldt en ændret metode for tarifiering med henblik på godkendelse.

Netvirksomheder skal anmelde de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte tariffer (priser) for sine ydelser til Forsyningstilsynets godkendelse. Netvirksomhederne må således kun anvende tarifieringsmetoder, der er godkendt af Forsyningstilsynet.

RAH ønsker fortsat at anvende den tarifieringsmetode, som Energitilsynet tidligere har godkendt, og som følger Dansk Energis branchevejledning om tarifieringsmodel Tarifmodel 2.0, men nu med en afvigelse, hvorefter visse store erhvervs kunder omkategoriseres fra køberkategorien i Tarifmodel 2.0 kaldet "B-lav" til en ny køberkategori kaldet "B-lav 20 GWh". Kunderne i den nye køberkategori tariferes som udgangspunkt svarende til kunderne i køberkategorien "A-lav", der har en lavere tarif end kunderne i B-lav, men tillagt de omkostninger til afskrivning, forrentning, nettab og vedligeholdelse, som A-kunder selv afholder til egne tilslutningsanlæg. RAH henviser i den forbindelse til Forsyningstilsynets afgørelse af den 30. september 2019 om godkendelse af Evonet A/S' (nu N1 A/S) lignende metode for tarifiering om ændret køberkategorisering (sagsnr. 18/06517).

Med den anmeldte metode stiller RAH to kriterier for en ny køberkategori, der ikke fremgår af Tarifmodel 2.0's køberkategorisering, af storforbrugere, som i dag er B-lav kunder tilsluttet 10 kV-nettet eller en 10/0,4 kV transformer:

1. Kundens årlige elforbrug er mindst 20 GWh, og
2. kundens forbrug er samlet på én eller flere tilstødende matrikler, hvorfra der aftages elektricitet til bygninger, der både har en brugsmæssig og geografisk sammenhæng.

Energitilsynet har ført tilsyn med branchevejledningen Tarifmodel 2.0 og har ved tilkendegivelse i 2015 taget til efterretning, at netvirksomhederne i enkelte tilfælde, forårsaget af de konkrete fysiske forhold og under hensyn til omkostningseffektivitet, vil kunne afvige fra Tarifmodel 2.0's køberkategorisering for at sikre ens tarifiering af ens kunder.

Forsyningstilsynet vurderer, at den anmeldte tarifieringsmetode er i overensstemmelse med bestemmelserne i elforsyningslovens § 73 og elmarkedsforordningens artikel 18.

FORSYNINGSTILSYNET
Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Tlf. 4171 5400
post@forsyningstilsynet.dk
www.forsyningstilsynet.dk

Det betyder, at prisfastsættelsen af RAHs ydelser sker efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende kriterier for hvilke omkostninger, som de enkelte køberkategorier giver anledning til. Forsyningstilsynet godkender på den baggrund den anmeldte tarifieringsmetode.

AFGØRELSE

Forsyningstilsynet godkender RAH Net A/S' anmeldte metode for tarifiering om at anvende Tarifmodel 2.0 med den ændring, at der oprettes en ny køberkategori benævnt "B-lav 20 GWh", der vil være gældende for kunder, der fysisk er tilsluttet elnettet som B-lav kunde, men som opfylder visse kriterier beskrevet i metoden, herunder at eksisterende B-lav kunder omkategoriseres til den nye køberkategori, hvis de opfylder kriterierne, jf. bilag 1.

Afgørelsen er truffet i medfør af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, jf. § 73, stk. 1, og elmarkedsforordningens artikel 18.

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets afgørelse fremgår nedenfor.

SAGSFREMSTILLING

RAH har den 9. juli 2020 til Forsyningstilsynet anmeldt en ændring i netvirksomhedens metode til tariffastsættelse, som indebærer en omkategorisering af visse af de nuværende B-lav kunder til en ny køberkategori kaldet: "B-lav 20 GWh" med deraf følgende lavere tariffer for kunderne i den nye køberkategori, jf. bilag 1. Den nye køberkategori og metoden er nærmere beskrevet nedenfor. Det anmeldte om oprettelse af ny køberkategori indebærer en afvigelse fra Tarifmodel 2.0, som Forsyningstilsynet tog til efterretning ved tilkendegivelse af den 23. juni 2015.

RAH har efterfølgende og senest den 20. maj 2021 på anmodning fra Forsyningstilsynet nærmere redegjort for visse dele af den anmeldte tarifieringsmetode.

RAH har siden den 7. juli 2016 fulgt den af Dansk Energi anbefalede tarifieringsmetode, Tarifmodel 2.0, jf. Energitilsynets godkendelser af den 7. juli 2016 og den 12. november 2018.

RAH henviser til støtte for anmeldelsen af afvigelsen fra Tarifmodel til dels Energitilsynets tilkendegivelse af 23. juni 2015 om Tarifmodel 2.0, hvoraf det fremgår, at køberkategoriseringen i Tarifmodel 2.0 kan fraviges i visse tilfælde, og dels til Forsyningstilsynets afgørelse af den 30. september 2019 om godkendelse af Evonet A/S' metode for tarifiering om ændret køberkategorisering (sagsnr. 18/06517). I anmeldelsen opsummerer RAH anmeldelsen således:

"RAH Net A/S ansøger om en metodegodkendelse af en ny kundekategori benævnt B-lav 20 GWh.

Vi finder, der er behov for denne nye kundekategori med tilhørende tarif, for at sikre en rimelig og omkostningsægte tarifiering af B-lav-kunder med forbrug over 20 GWh, uden at skulle afholde uhenigtsmæssige netomkostninger til parallelle net for disse kunder. Dermed ser vi metoden ligger indenfor bestemmelserne i elforsyningslovens § 73. Det er vores opfattelse, at metoden er rimelig, objektiv og ikke diskriminerende, idet prisfastsættelsen sker efter kriterier, hvor køberkategorierne

bliver belastet med de omkostninger, som de giver anledning til. I øvrigt vil RAH Net A/S fortsat følge metoderne i Tarifmodel 2,0.

De 2 berørte kunder, der kommer i den nye kundekategori, opnår en lavere tarif som modsvares af lidt højere tariffer for de øvrige kunder. De prisstigninger er dog ganske begrænsede.

RAH Net A/S vil fremover kategorisere kunderne – nuværende og fremtidige – efter anmeldte metode. Hvis kunderne opfylder kriterierne for kategoriseringen, vil de blive tariferet efter de beskrevne principper i notatet her. Såfremt det kræver, at el-handleren vil skulle varsle dette overfor de berørte kunder, vil en ændring af priserne i datahub'en blive gennemført med en relevant og passende tidshorisont, så varslingsfristerne overholdes.

De 2 berørte B-lav kunder, vil derfor umiddelbart efter en godkendelse blive ændret til den nye kategori, hvorefter tarifferne vil blive tilpasset som beskrevet i notatet her. Selvfølgelig under hensyntagen til en relevant og rettidig varslingsfrist. Fremadrettet vil der være en årlig vurdering af, om eksisterende og/eller nye kunder opfylder kriterierne for denne kategori. ...”

BAGGRUNDEN FOR METODEANMELDELSEN

Med Tarifmodel 2.0 opdeles kunderne overordnet i tre køberkategorier: A til C og i overensstemmelse med det spændingsniveau, som kunden er tilsluttet i elnettet på. Disse dækker over 50 kV-(A), 10 kV- (B) og 0,4 kV-(C)-nettene. Der er for netvirksomhederne større omkostninger forbundet med at have kunder tilsluttet på et net med lavere spændingsniveau end på et net med højere spændingsniveau. Derfor er tariffen for kunder i køberkategori C højere end i køberkategori B og tilsvarende højere i køberkategori B end i køberkategori A.

Netvirksomhederne bestemmer tilslutningspunktet i overensstemmelse med kundens behov for effekttræk, men vilkårene herfor fremgår ikke af tilslutningsbestemmelserne. Således tilsluttes kunder med et lavt behov for effekttræk typisk på et lavere spændingsniveau, mens kunder med et større effekttræk typisk tilsluttes på et højere spændingsniveau.

RAH's tilslutningsbestemmelser er senest metodegodkendt af Energitilsynet den 7. februar 2016 i overensstemmelse med Dansk Energis branchevejledning om tilslutningsbestemmelser, som er taget til efterretning af Energitilsynet den 12. marts 2015.

Af RAH's tilslutningsbestemmelser pkt. 3.1 og 3.1.3 fremgår følgende:

”...

3. Regler for tilslutning til Distributionsnettet mv.

3.1 Nettilslutning og ændringer heraf

Nettilslutning og enhver ændring heraf sker på baggrund af Kundens henvendelse til Netselskabet via en autoriseret elinstallatørvirksomhed. Kunden betaler tilslutningsbidrag til Netselskabet for Nettilslutning og udvidelse af en bestående Nettilslutning efter bestemmelserne i punkt 3.4. Nettilslutning og ændringer heraf sker efter retningslinjer mm. fastsat af Netselskabet og i Fællesregulativet. Tilslutning af vindmøller, solceller, generatorer mv. sker efter gældende tekniske forskrifter fra Energinet.dk og eventuelle betingelser fastlagt af Netselskabet. Netselskabet kan opkræve et gebyr i forbindelse med tilslutning af vindmøller, solceller, generatorer mv. Hvis Kunden ikke er ejer af ejendommen, hvortil der er anmodet om Nettilslutning eller ændringer af Nettilslutningen, skal Kunden dokumentere, at ejeren har tiltrådt anmodningen.

[...]

3.1.3 Tilslutningspunkt og ændringer heraf

Tilslutningspunktet fastlægges af Netselskabet under hensyn til Elinstallationens Aftalte

Leveringsomfang samt fysiske forhold. Tilslutningspunktet fastlægges normalt således, at Tilslutningspunktet i byzone er højst 30 meter fra grundskel målt langs naturlig linjetracé. Netselskabet har ret til at flytte Kundens Tilslutningspunkt, hvis leveringsomfanget eller belastningens størrelse og karakter taler herfor. Netselskabet betaler omkostningerne ved flytningen. Flytningen kan omfatte tilslutning på et andet spændingsniveau eller flytning til et andet sted på samme spændingsniveau.
[...]"

I anmeldelsen oplyser RAH i overensstemmelse hermed følgende:

"Generelt – jf. tilslutningsbestemmelserne for RAH Net A/S, specielt afsnit 3.1 og 3.4 – fastlægges kundens tilslutningspunkt af RAH Net A/S under hensyn til elinstallationens aftalte leveringsomfang samt fysiske forhold. RAH Net A/S har ret til at flytte tilslutningspunktet, hvis leveringsomfanget eller belastningens størrelse og karakter taler herfor. I sådan et tilfælde betaler RAH Net A/S omkostningerne ved flytning. En flytning kan omfatte tilslutning på et andet spændingsniveau eller flytning til et andet sted på samme spændingsniveau. Kunden kan også anmode om, at tilslutningspunktet flyttes. Hvis RAH Net A/S kan imødekomme dette, er kunden forpligtet til at betale alle de omkostninger, der er forbundet med flytningen.

Introduktionen af en særlig tarif for B-lav-kunder med forbrug over 20 GWh vil kunne sikre AKM og tilsvarende kunder en mere rimelig tarifering, uden at der skal foretages en samfundsøkonomisk uhensigtsmæssig ombygning af nettet."

Mere specifikt kategoriseres kunderne ifølge Tarifmodel 2.0 ud fra deres fysiske tilslutningspunkt i elnettet. Det vil sige, at kunder, der er tilsluttet direkte i elnettet på 50 kV niveau, kategoriseres som A-høj kunder, kunder der er tilsluttet i en 50/10 kV transformerstation på 10 kV niveau kategoriseres som A-lav-kunder. På samme vis betegnes kunder, der er tilsluttet i nettet på 10 kV-niveau, som B-høj kunder, og kunder der tilsluttes i en 10/0,4 kV transformerstation på 0,4 kV niveau kategoriseres som B-lav-kunder. Endeligt kategoriseres kunder, der er tilsluttet i nettet på 0,4 kV-niveau som C-kunder.

Om baggrunden for at skelne mellem køberkategorierne A høj/lav henholdsvis B høj/lav fremgår følgende i Tarifmodel 2.0¹:

"Som det fremgår af figuren ovenfor, opdeles kunder på 50 og 10 kV nettet i henholdsvis A høj/lav og B høj/lav. Disse kundekategorier afspejler, hvor kunden fysisk er tilsluttet i forhold til transformeren på det givne spændingsniveau, og er dermed en nuancering af, hvilke omkostninger den enkelte kundekategori giver anledning til. Det afgørende for, om en kunde enten tilsluttes i elnettet eller direkte i en transformerstation afhænger af kundens behov for effekt træk. Således tilsluttes kunder med et lavt behov for effekttæk i elnettet, mens kunder med et større effekttæk tilsluttes direkte i en transformerstation"

Omkostningsfordelingen på køberkategorierne i Tarifmodel 2.0 sker i henhold til et såkaldt vandfaldsprincip, jf. pkt. 28 i Energitilsynets tilkendegivelse af 23. juni 2015 om Tarifmodel 2.0:

"...
28. Vandfaldsprincippet indebærer, at kunder på lavereliggende spændingsniveauer bidrager til at betale omkostningerne på de højere liggende spændingsniveauer. Baggrunden for anvendelsen af vandfaldsprincippet er, at kunder på lavereliggende spændingsniveauer for at få leveret elektricitet foranlediger omkostninger på de højere liggende niveauer, fordi elektriciteten skal transporteres igennem de højere liggende niveauer for at blive leveret på de lavereliggende niveauer. Således

¹ Notat om principperne i Dansk Energis tarifberegningsmodel "Tarifmodel 2.0" Version 2.0 – Maj 2015 (<https://www.danskenergi.dk/sites/danskenergi.dk/files/media/dokumenter/2017-10/PrincipnotatTarifmodel20.pdf>)

foranlediger levering af elektricitet til en husholdningskunde på 0,4 kV også omkostninger i 50 og 10 kV-nettene, og levering af elektricitet til en erhvervskunde på 10 kV-nettet foranlediger også omkostninger i 50 kV-nettet. Så for at sikre, at alle kunder betaler de omkostninger de giver anledning til, benyttes der et vandfaldsprincip for de relevante omkostningstyper, således at disse omkostningstyper på 50 og 10 kV-nettene ikke alene betales af hhv. A- og B kunder, men også af kunder på lavereliggende net. Anvendelse af vandfaldsprincippet anvendes på omkostninger til drift og vedligehold, nettab samt de afskrivninger, der vedrører netaktiverne, hvorimod vandfaldsprincippet ikke anvendes ved tarifiering af f.eks. energispareaktiviteter.

..."

Vandfaldsprincippet betyder således, at kunder, der er tilsluttet på C-niveau, betaler et "tillæg" i forhold til kunder, der er tilsluttet på B-niveau. Derfor stiger den samlede tarif for C-kunder automatisk, når tariffen for B-kunder stiger.

Tarifmodel 2.0. fastsætter abonnement og tarif på baggrund af en gennemsnitsomkostninger for alle kunder i den samme køberkategori. Det betyder for eksempel, at alle C-kunder i et givent netområde tariffes ens, uanset om nogle C-kunder er bosat tæt på eller langt fra distributionsnettet og dermed potentielt giver anledning til forskellige omkostninger. Det er således en grundlæggende forudsætning i Tarifmodel 2.0, at enkelte kunder inden for den samme kundekategori kan have direkte henførbare omkostninger, som ligger over eller under gennemsnittet inden for køberkategorien.

Omkostningerne fordeles mellem køberkategorierne, hvorved kunder på lavereliggende spændingsniveauer bidrager til at betale omkostningerne på de højere liggende spændingsniveauer, hvor strømmen transporteres fra. De fordelte omkostninger angår drift og vedligehold, nettab samt de afskrivninger, der vedrører netaktiverne, jf. pkt. 23 i tilsynets tilkendegivelse af 23. juni 2015 om Tarifmodel 2.0:

"...

23. Omkostningselementerne i tarifieringen dækker over de omkostninger, som selskaberne skal have dækket via tariffene. Hovedkategorierne for omkostningselementerne i branchevejledningen/-modellen er Drift og vedligehold af elnettet, Omkostninger vedr. målere, Omkostninger til kundecenter, Generel administration, Energispareindsats, Nettab, Øvrige omkostninger, Afskrivninger samt Forrentning. Disse hovedomkostningskategorier kan så være delt op i underkategorier.

..."

Valget af køberkategorier er blevet begrænset i Tarifmodel 2.0, således at kunder på A- og B niveau skal inddeles i henholdsvis A-høj eller A-lav og B-høj eller B-lav, hvor der tidligere kunne vælges bare at inddele i A- og B-kunder. Der findes dog ikke noget præcist kriterium for, hvornår man kategoriseres i hvilken køberkategori, jf. pkt. 35 i tilsynets tilkendegivelse af 23. juni 2015 om Tarifmodel 2.0:

"...

35. Valg af kundekategorier er blevet begrænset, således at kunder i den nye model skal inddeles i hhv. A-høj eller A-lav og B-høj eller B-lav, hvor det tidligere kunne vælges bare at inddele i A- og B-kunder. Der findes dog ikke noget præcist fælles objektive kriterie for, hvornår man kategoriseres i hvilken kundegruppe, hvilket der tages stilling til i vurderingsafsnittet i dette notat.

..."

I enkelte tilfælde vil netvirksomhederne dog kunne afvige fra denne hovedregel om at kunden indplaceres i en kundegruppe efter det fysiske tilslutningspunkt i elnettet, hvis hensynet til de fysiske forhold og hensynet til omkostningseffektivitet tilsiger dette, jf. pkt. 37 i Energitilsynets tilkendegivelse af 23. juni 2015 om Tarifmodel 2.0:

"...

37. Forårsaget af de konkrete fysiske forhold og hensynet til omkostningseffektivitet vil elnetselskaberne dog i enkelte tilfælde kunne afvige fra ovennævnte hovedregel.

..."

Af Tarifmodel 2.0 fremgår følgende:

"4.2.3 Undtagelse fra hovedreglen for kundekategorisering

Som nævnt ovenfor er udgangspunktet for Dansk Energis tariffberegningsmodel, at elnetselskabets kunder kategoriseres ud fra det fysiske tilslutningspunkt. Dermed afholder kunder alene omkostninger til de dele af nettet, der anvendes til at levere elektricitet til den enkeltes forbrug. Selskaberne anvender i høj grad samme praksis ved tilkobling af de enkelte kundetyper til distributionsnettet. Som hovedregel gælder, at forbrugere med et lavt effekttræk tilkobles nettet på C-niveau. Forbrugere med et højt effekttræk tilkobles normalt direkte til en transformerstation og tilkobles dermed ikke til nettet på C-niveau.

Forårsaget af de konkrete fysiske forhold og hensynet til omkostningseffektivitet vil elnetselskabet i enkelte tilfælde kunne afvige fra denne hovedregel. Problemstillingen forekommer typisk for kunder tilsluttet på 0,4 kV niveau i snitfladen imellem kundekategorierne C og B lav.

Eksempelvis vil forbrugere med et højt effekttræk i nogle tilfælde kobles på nettet på C-niveau via en vejunderføring til en transformerstation på modsatte side af vejen. Det kan være når alternativet - at etablere en ny transformerstation på samme side af vejen - er dyrere. I sådanne og lignende tilfælde vil det være omkostningsfuldt at følge de generelle principper, og netselskaber kan minimere omkostninger ved at tilkoble kunder til elnettet i henhold til aktuelle fysiske forhold og kundens geografiske placering. I sådan og lignende tilfælde er det hensigtsmæssigt, at samme typer af kunder betaler det samme til nettet uanset det faktiske tilslutningspunkt. Det er således inden for metodens principper i nogle tilfælde at afvige fra hovedreglen om fysisk tilslutningspunkt og anvende f.eks. kategorisering efter forbrug, historiske forhold eller en kombination af førnævnte metoder."

Energitilsynet har i tilkendegivelse af 23. juni 2015 om Tarifmodel 2.0, punkterne 114-116, udtalt, at der i visse situationer kan ske fravigelse fra Tarifmodel 2.0's udgangspunkt om, at det er kundens tilslutningspunkt i elnettet, der bestemmer køberkategorien:

"...

114. Dansk Energi anmelder, at kundekategoriseringen som udgangspunkt sker ud fra kundernes nettilslutningspunkt, men at der forårsaget af de konkrete fysiske forhold og hensynet til omkostningseffektivitet i enkelte tilfælde vil kunne afviges fra denne hovedregel.

115. Sekretariatet for Energitilsynet finder, at det er vigtigt med objektive kriterier for kundekategorisering, men anerkender, at der kan være situationer, hvor det er hensigtsmæssigt at afvige fra de overordnede principper. Dette kunne f.eks. være i tilfælde af, at en kunde af nettekniske eller omkostningseffektivitetsårsager er tilsluttet på 0,4 kV-nettet, men hvor kunden har et effekttræk svarende til en B-kunde (normalt tilsluttet på 10 kV-niveau). I en sådan situation forekommer det rimeligt, at kunden kategoriseres som B-kunde, selvom om nettilslutningspunktet tilsiger noget andet, idet dette vil sikre, at ens kunder tariferes ens, dvs. sikrer en rimelig, objektiv og ikkediskriminerende tarifiering.

116. Sekretariatet for Energitilsynet finder således, at en kundekategorisering baseret på kundernes nettilslutningspunkt, men med mulighed for afvigelser for at sikre ens tarifiering af ens kunder er i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73. Sekretariatet for Energitilsynet bemærker dog også, at netselskaberne skal være i stand til at begrunde en afvigelse fra de overordnede principper både over for de berørte kunder og over for Energitilsynet.

..."

RAH har i anmeldelsen nærmere beskrevet og begrundet den anmeldte metode.

RAH har i anmeldelsen oplyst, at baggrunden for anmeldelsen sker efter dialog med en stor erhvervskunde, Andels-Kartoffelmelsfabrikken Midtjylland A.m.b.a. (AKM), der i dag

er tilsluttet elnettet direkte på lavspændingssiden via en række 10/0,4 kV transformerstationer, og som derfor er placeret i køberkategorien B-lav. Af anmeldelsen fremgår herom følgende:

"RAH Net A/S har haft dialog med AKM i Brande (Kartoffelmelsfabrik) omkring tarifieringen. Virksomheden er en stor industrikunde, der er et klassisk eksempel på en virksomhed, der er vokset og har udvidet produktionsapparatet betydeligt over virksomhedens levetid.

Fabrikken er tilsluttet RAH Net A/S' elnet direkte på lavspændingssiden via en række 10/0,4 kV transformerstationer, som alle ejes af RAH Net A/S. Kunden er dermed indenfor rammerne af tarifmodel 2.0 en B-lav-kunde. Grundlæggende har AKM haft et ønske om at blive tariferet som A-lav kunde. Dette ville almindeligvis forudsætte, at de blev tilsluttet nettet i en 60/10 kV transformerstation.

Siden etableringen er virksomheden vokset markant og elforbruget er taget til. Det betyder, at kunden i dag ville være blevet tilsluttet som A-lav-kunde. Lignende forbrugere i andre netområder er typisk også tilsluttet som A-lav-kunder.

...

Introduktionen af en særlig tarif for B-lav-kunder med forbrug over 20 GWh vil kunne sikre AKM og tilsvarende kunder en mere rimelig tarifiering, uden at der skal foretages en samfundsøkonomisk uhensigtsmæssig ombygning af nettet."

Om baggrunden for, at RAH ikke foretager en ændring af den fysiske tilslutning af kartoffelmelsfabrikken i elnettet, så fabrikken i stedet tilsluttes et højere spændingsniveau og derved bliver A-lav kunde, har RAH oplyst følgende:

"... En ændret tilslutning ville imidlertid være omkostningstung for kunden, og vil ikke give samfundsøkonomisk mening.

I det konkrete tilfælde er forsyningen af virksomheden del af en ringforbindelse til Brande by. Derfor vil en ændret tilslutning være forbundet med forholdsvis store anlægsomkostninger. Samtidig vil der efter en eventuel flytning være to parallelle net. Ud fra et samfundsøkonomisk synspunkt, vil dette være en dårlig løsning.

..."

RAH har endvidere anført følgende:

"Det afgørende for, hvor kunden tilsluttes i elnettet er, at kundens behov for effekttræk kan tilgodeses. Således tilsluttes kunder med et lavt behov for effekttræk typisk på lavere spændingsniveau, mens kunder med et større effekttræk typisk tilsluttes på et højere spændingsniveau.

Forårsaget af de konkrete fysiske forhold og hensynet til omkostningseffektivitet vil elnetselskabet i visse tilfælde afvige fra denne hovedregel.

Historisk er en række store industrikunder (herunder AKM) blevet tilsluttet 10/0,4 kV stationer og dermed blevet B lav-kunder. Kunder med et forbrug over 20 GWh ville i dag blive tilsluttet som A-lav-kunder. Det er altså en atypisk tilslutning og dermed en atypisk tarifiering som AKM oplever.

Det er inden for Tarifmodel 2.0's principper, at der i nogle tilfælde afviges fra hovedreglen om fysisk tilslutningspunkt. For disse meget store B-lav-kunder, vil RAH net derfor indføre en ny særlig kundekategori B-lav 20 GWh."

DEN NYE KØBERKATEGORI "B-LAV 20 GWH"

RAH beskriver i anmeldelsen den nye køberkategori "B-lav 20GWh" således:

"En ny kundekategori benævnt B-lav 20 GWh, vil være gældende for kunder, der fysisk er tilsluttet som B-lav kunde, men opfylder kriterierne nedenfor, hvorfor de omkategoriseres til gruppen B-lav 20 GWh.

Kriterierne for at blive kategoriseret som en B-lav 20 GWh vil være følgende:

1. Kundens årlige elforbrug skal mindst udgøre 20 GWh
2. Kundens forbrug er samlet på én eller flere tilstødende matrikler, hvorfra der aftages elektricitet til bygninger, der både har en brugsmæssig og geografisk sammenhæng, og som ligger mindre end 1,5 km (Tracé-længde) fra en 60 kV station

Dette betyder, at hvis en kunde i dag er fysisk tilsluttet i 10-kV Nettet eller en 10/0,4 kV transformer – det vil sige kategoriseret som en B-lav-kunde - og kunden opfylder ovennævnte kriterier, vil kunden fremover blive tariferet som en B-lav 20 GWh kunde.

...

Skæringsdatoen for opfyldelse af kravene vil være 1. juli. På dette tidspunkt vurderes de respektive kunder, om de opfylder ovennævnte kriterier. Hertil om nye kunder opfylder kriterierne for den nye kundekategori. Kunder, der opfylder disse kriterier tariferes således efter den nye kategori med virkning pr. den næstkommende 1. januar. Herved kan relevant og rettidig varsling foretages overfor eventuelle berørte kunder af de involverede elhandelsvirksomheder."

RAH har ved mail af den 11. januar 2021 præciseret anmeldelsen, således at kriteriet om maksimalt 1,5 km tracé-afstand til en 60 kV station for en netvirksomhed for at blive omfattet af den nye køberkategori, udgår. Af mailen fremgår følgende:

"Angående kriterierne for opfyldelse af kategorien har vi drøftet vores "afstandskrav" om, at installationerne maksimalt har 1,5 km tracé-afstand til en 60 kV station. Vi vil gerne bekræfte med mailen her, at vi ønsker, at denne del af kriterierne for opfyldelse af kravet om kategorisering som B-lav 20 GWh udgår af vores anmeldelse. Der er tidligere givet en metodeanmeldelse i Danish-Crown-sagen (j.nr. 18/06517), hvor dette afstandskriterium ikke er anmeldt som et kriterium. Vi syntes, at det er vigtigt, at metoderne i videste mulig omfang er identiske. Samtidig ser vi det ikke som et væsentligt problem, såfremt dette kriterium udelades af vores anmeldelse.

Den nye kundekategori (B-lav 20 GWh) er hovedsageligt tænkt som en kategori til at imødekomme store industrikunder, der over tid har vokset sig store. Disse kunder er oprindeligt tilsluttet som B-lav kunder, da det var hensigtsmæssigt på tidspunktet for net-tilslutningen. Over tid er de vokset og deres elforbrug tilsvarende. For disse kunder vil det typisk ikke være samfundsøkonomisk, at man ændrer deres net-tilslutning til at være A-lav kunder. Såfremt man skulle starte forfra med at bygge nettet og tilslutte disse kunder på ny, ville disse typer kunder forventeligt blive tilsluttet som A-lav kunder og ikke som B-lav kunder, som tilfældet i dag."

For kunderne i den nye køberkategori vil tariffen med metoden i udgangspunktet blive beregnet som A-lav, der er lavere end tariffen for B-lav, men skal tillægges de omkostninger, som A-kunder selv afholder til forrentning, afskrivning, nettab og vedligehold af egne tilslutningsanlæg, hvorved A-lav kunder og B-lav 20 GWh kunder tariffmæssigt ligestilles.

RAH oplyser, at kravet om et årligt forbrug på mindst 20 GWh er fastsat som det typiske, gennemsnitlige årlige forbrug for A-lav kunder. RAH henviser dels til Evonets analyse herom i Forsyningstilsynets afgørelse af den 30. september 2019 om godkendelse af Evonet A/S' metode for tarifiering om ændret kundekategorisering (sagsnr. 18/06517), dels til RAH's egne erfaringer for store industrikunder, der er tilsluttet en 60 kV station.

RAH oplyser, at baggrunden for kravet om, at kundens forbrug er samlet på én eller flere tilstødende matrikler, hvorfra der aftages elektricitet til bygninger, der både har en brugsmæssig og geografisk sammenhæng, er, at kunderne i den nye køberkategori B-lav 20 GWh vil være kunder, der teknisk set burde være tilsluttet som A-lav kunder.

RAH oplyser, at netvirksomheden har to B-lav kunder med et årsforbrug på hver mindst 20 GWh, og som således vil blive omfattet af den nye køberkategori (herunder kartoffelmølsfabrikken, der er omtalt oven for). De to kunder, der vil blive overført til den nye køberkategori, er de to største aftagere i af elektricitet i køberkategorien "B-lav".

RAH oplyser, at der er 786 kunder tilsluttet som "B-lav" i netvirksomhedens område med et samlet energiforbrug på 299.300.000 kWh, hvoraf de ti største kunder i køberkategorien står for 131.614.000 kWh. De to B-lav kunder med et årligt forbrug på mere end 20 GWh har tilsammen et forbrug på 47 GWh og adskiller sig hver markant fra de øvrige B-lav kunder ved at have væsentlig større årlig, leveret mængde elektricitet. Disse to kunder aftager hver ca. 60 pct. mere elektricitet end den tredjestørste kunde i køberkategorien B-lav.

RAH har endvidere oplyst, at der er fem kunder i køberkategorien A-lav. RAH oplyser herom:

"Det er vores opfattelse, at såfremt der alene vurderes på elforbruget på de 2 berørte B-lav kunder, så vil deres forbrug være fuldt ud på niveau med de øvrige A-lav kunders forbrug. Deres forbrug taler også for, at såfremt de skulle tilsluttes elnettet i dag, så ville de blive tilsluttet som A-lav kunder."

Om de økonomiske konsekvenser af at oprette den nye køberkategori "B-lav 20 GWh" oplyser RAH, at der vil ske en genberegning af tarifferne for alle kunder. RAH har i anmeldelsen oplyst, at de to berørte B-lav kunder, der overføres til den nye køberkategori, med den nye tarif vil opnå en årlig besparelse på anslået TDKK. 2.100,- eksklusiv moms svarende til forskellen mellem tariffen til B-lav og den nye tarif B-lav 20 GWh. Denne besparelse – da tarifmodellen er "provenu-neutral" – vil primært skulle betales af de øvrige B- og C-kunder over den opkrævede tarif. De faste abonnementer vil ikke blive berørt af den nye kategori. Når A-kunderne med den ansøgte ændrede køberkategorisering også vil opleve, at tariffen stiger, skyldes det, at både leverede mængder og omkostninger flyttes til A-køberkategorien i Tarifmodel 2.0. og dermed påvirkes gennemsnitsomkostningen for A-kunder, der indgår i Tarifmodel 2.0.

Genberegningen af virksomhedens tariffer som følge af introduktionen af den nye kategori foretages i tre trin på følgende måde, jf. RAH's anmeldelse:

"...

Fremgangsmåden er som følger:

1) De anlæg der betjener disse B-lav 20 GWh-kunder specifikt – transformere og kabler – er fastsat til en værdi på TDKK. 6.655 pr. 31.12.2019. Disse anlæg vil skulle udtages af Tarifmodellen 2.0, da de 2 kunder vil være at betragte som A-lav kunder, hvor de selv ejer anlægget.

2) De specifikke omkostninger, som de 2 kunder giver anledning til som B-lav 20 GWh, er beregnet. Der er beregnet følgende omkostninger udover omkostningerne/tariffen for en A-lav kunde:

Hvad	TDKK/Jår	Øre/kWh*
Drift og vedligehold	61	0,13
Afskrivninger	291	0,62
Nettab	388	0,83
Forrentning**	184	0,39
I alt	924	1,97

3) Efterfølgende er der foretaget følgende korrektioner i Tarifmodellen 2.0:

- Anlægsværdien på TDKK. 6.655 jf. punkt 1 ovenfor er udtaget af anlægsværdien i aktiverne for B-kunder (10kV).
- Der tillægges 47.000.000 kWh i forbruget til A-kunder. Antal installationer korrigeres tilsvarende.
- Der fratrækkes tilsvarende 47.000.000 kWh i forbruget for B-kunder. Antal installationer korrigeres tilsvarende.
- Der fratrækkes omkostninger – jf. ovenfor – på følgende poster for hhv. ledningsnet og transformere for B-kunder:
 - Drift og vedligehold TDKK. 61.
 - Afskrivninger TDKK. 291.
 - Nettab TDKK. 388.
- Der indtastet en "særtarif" svarende til tillægget, der skal tilfalde gruppen B-lav 20 GWh. Særtariffen svarer til TDKK. 924, som beregnet ovenfor, hvorved provenuet fra de ordinære tariffer reduceres tilsvarende.

..."

De korrigerede tariffer som følge af indførelsen af den nye køberkategori har RAH oplyst indikativt til følgende (eksklusive moms), jf. anmeldelsen:

..."

Kategori	Tarif før øre/kWh	Tarif efter øre/kWh	Ændring øre/kWh	Ændring i %
A høj	3,22	3,23	0,01	0,30%
A lav	4,18	4,19	0,01	0,26%
A lav (bev)	3,44	3,45	0,01	0,32%
B høj	8,60	8,83	0,23	2,66%
B høj (bev)	7,86	8,09	0,23	2,91%
B lav	10,29	10,63	0,33	3,23%
B lav (bev)	9,56	9,89	0,33	3,48%
C	17,54	17,84	0,30	1,71%

*Alle tariffer er indikativ og oplyst eksklusive moms

..."

Videre oplyser RAH i anmeldelsen:

..."

Ovennævnte tariffer er angivet som flade tariffer. RAH Net A/S overgår pr. 1.7.2020 til tidsdifferencierede tariffer. For overskuelighedens skyld har vi dog valgt at vise konsekvenserne alene ved en flad tarif.

En B-lav 20 GWh vil i vores tarifmodel, således få en tarif som følger:

Tarif A-lav	4,19 øre/kWh
Tillæg	<u>1,97 øre/kWh</u>
B-lav 20 GWh	6,16 øre/kWh
(alle priser eksklusive moms.)	

Den nye tarif sammen med de øvrige tariffer (udvalgte kategorier), vil således være som følger:

A-lav	4,19 øre/kWh
B-lav 20 GWh	6,16 øre/kWh
B-lav	10,63 øre/kWh
C	17,84 øre/kWh.
(alle priser eksklusive moms.)	

...

RAH har i anmeldelsen illustreret konsekvenserne af den nye køberkategori og tarifieringen i tabellen nedenfor (indikative beløb):

...

Kategori	Før ændring			Konsekvens af ændring		
	Gennemsn. Forbrug	Tarif før ændring	Gennemsn. omkostning kr./år	Ændring i	Ændring i	Ændring i
		øre/kWh		øre/kWh	kr./år	kr./år
		excl. moms	excl. moms	excl. moms	excl. moms	inkl. moms
A høj*	0	3,22	0	0,01	0	0
A lav	33.750.000	4,18	1.410.011	0,01	3.694	4.618
A lav (bev)	16.500.000	3,44	567.796	0,01	1.806	2.258
B høj	232.000	8,60	19.950	0,23	531	664
B høj (bev)*	0	7,86	0	0,23	0	0
B lav	345.000	10,29	35.514	0,33	1.147	1.434
B lav (bev)	300.000	9,56	28.672	0,33	998	1.247
C	7.800	17,54	1.368	0,30	23	29

*P.t. er der ingen kunder tilsluttet i disse kategorier.

Som oplyst i forrige afsnit opnår de 2 berørte kunder en årlig besparelse i niveauet DKK. 2.100.000,- eksklusive moms. Da ændringen er "provenu-neutral", vil det betyde, at andre kundekategorier vil opleve en stigning i deres omkostninger.

Det vil hovedsagelig være kunder tilsluttet som B-lav og C, der vil blive berørt af ændringerne. Nuværende A og B-høj (1 kunde) vil ikke opleve nogen nævneværdig ændring deres forbrug taget i betragtning.

B-lav kunder oplever en årlig stigning på henholdsvis DKK. 1.147,- (stigning på 3,23%) og DKK. 998,- (stigning på 3,48%). Gennemsnitsforbruget taget i betragtning vurderes stigningen dog ikke at være væsentlig.

C-kunder oplever en stigning inklusive moms på DKK. 29,- om året svarende til en stigning på 1,71%. Dette svarer til en månedlig stigning på anslået DKK. 2,50 i deres tariffer. Dette vurderes ej heller at være væsentlig.

Den væsentligste stigning i tariffen vil de 8 andre kunder i kategorien B-lav – jf. afsnit 5 – opleve. Disse kunder opfylder ikke kravet til den nye kategori B-lav 20 GWh.

Der er i ovennævnte følsomhed beregnet på gennemsnitstal. Der vil derfor indenfor de enkelte kategorier være kunder, som bliver mere og mindre berørt end andre. Det er dog vores vurdering, at de oplyste prisstigninger (i %) ikke vurderes som væsentlige i denne sammenhæng.

..."

RAH har ved mail af den 11. januar 2021 præciseret, at anmeldelsens formulering alene omfatter kunder tilsluttet som B-lav-kunder:

"Det betyder også, at formuleringen på side 3 - som I refererer til i jeres mail - rettelig burde have følgende ordlyd:

"Dette betyder, at hvis en kunde i dag er fysisk tilsluttet i 0,4 kV nettet i en 10/0,4 transformerstation – det vil sige kategoriseret som en B-lav-kunde – og kunden opfylder ovennævnte kriterier, vil kunden fremover blive tariferet som en B-lav 20 GWh kunde."

Den nye kategori, som der ansøges om, er alene aktuelt for eksisterende kunder, der er tilsluttet som B-lav kunder. Vi skal beklage, at formuleringen i anmeldelsen ikke var helt korrekt angivet. Det skulle gerne være rettet med præciseringen i mailen her."

Ved mail af den 3. marts 2021 blev det efter forespørgsel fra Forsyningstilsynet af RAH desuden oplyst, at en teknisk nyttilslutning af kunden er mulig, men at dette ville være forbundet med høje omkostninger, da det i det konkrete tilfælde ville medføre, at der skal etableres et parallelt elnet til forsyning af byen.

RAH har den 20. maj 2021 på anmodning fra Forsyningstilsynet endvidere nærmere redegjort for det tillæg til A-lav tariffen som tilsammen udgør tariffen for kunderne i den nye køberkategori B-lav 20 GWh. RAH oplyser om tillægget, der i anmeldelsen er beregnet foreløbigt til i alt 1,97 øre/kWh, følgende:

"Efterfølgende vil vi redegøre for, hvordan vi er kommet frem til tillægget på 1,97 øre/kWh. Tillægget fremkommer fra følgende 4 faktorer, som I rigtig nok skriver:

- 1) Nettab 0,83 øre/kWh
- 2) Afskrivninger 0,62 øre/kWh
- 3) Forrentning 0,39 øre øre/kWh
- 4) Drifts- og vedligehold 0,13 øre/kWh.

I alt 1,97 øre/kWh.

Først og fremmest skal vi oplyse, at der er tale om beregnede niveauer, der vil blive beregnet årligt i forbindelse med fastsættelsen af tarifferne.

Vi har på nuværende tidspunkt IKKE et nøjagtigt tal på – specielt nettab og drift- og vedligehold - helt ned på kunde- eller installationsniveau.

1) Nettab:

Tallet her er beregnet. I tarifmodellen (Tarifmodel 2,0 fane 4.4) oplyses, hvad nettabet for de respektive kundekategorier udgør af den beregnede tarif i kategorien.

For B-kunder er denne beregnet til 0,8260 øre/kWh.

Denne er derfor anvendt og ganget op på det oplyste volumen på 47.000.000. kWh, hvilket giver et nettab på TDKK. 388.

Hvis nettabsomkostningen forudsættes at være 0,50 øre/kWh. svarer dette til en volumen på 776.000 kWh., hvilket giver en nettabsprocent på $776/47.000$ på 1,70 %. Dette lyder sandsynligt, idet den gennemsnitlige nettabsprocent hos RAH er 3,50 %. Dette er inklusiv C-kunder, hvor nettabet er størst.

2) Afskrivninger:

Tallet her er beregnet.

Der findes i dag ikke et anlægskartotek, der isoleret set har opgjort netop den bogførte anlægsværdi på kundeniveau på et elnet, der er blevet opbygget over flere årtier. Vi har derfor foretaget en konkret beregning.

De anlæg – transformere og kabler m.m. – der er opsat i forbindelse med de 2 berørte kunder er listet op med tilhørende aldre på anlæggene. Vi har fundet referencesager på anlæg, der er sammenlignelige med anlæggene her. Dette for at fastsætte en nypris på de respektive anlæg.

Anlægsværdierne (beregnet nypris) danner grundlag for afskrivningen på TDKK. 291, der er en 1/40-del af nyværdien. Denne er efterfølgende fordelt på 47 GWh, hvorved 0,62 øre/kWh fremkommer.

3) Forrentning

Tallet her er beregnet. Den fundne nyværdi – jf. afsnit 2 – på de respektive anlæg er beregningsmæssigt nedskrevet, så den svarer til de aldre, som vi har registreret på de respektive anlægskomponenter ved de 2 berørte kunder. Anlæggene har en gennemsnitlig alder på henholdsvis 18 og 16 år. Dette giver en beregnet bogført anlægsværdi på TDKK. 6.655.

På denne værdi (TDKK. 6.655) er den regulatoriske forrentningsprocent (på historiske anlægsaktiver før 2018) på 2,77% p.a. ganget på, hvorved forrentningen andrager TDKK. 184 eller 0,39 øre/kWh.

4) Drift og vedligehold

Denne værdi er beregnet til TDKK. 61 eller 0,13 øre/kWh.

Vi har ikke data, der angiver omkostningen helt ned på kundeniveau. Vi har derfor været nødt til at foretage en beregning og efterfølgende kritisk vurderet om niveauet er fornuftigt.

Umiddelbart vil denne post derfor være forbundet med en vis usikkerhed, dog vurderes det ikke at beløbet vil svinge markant, hvorfor følsomheden over mod tarifieringen er begrænset.

Beløbet er beregnet som en forholdsmæssig andel af de samlede driftsomkostninger baseret med en fordelingsnøgle, der er beregnet ud fra anlægssummen.

Fordelingsnøglen er derfor de beregnede anlægssummer TDKK. 6.655 holdt op mod de samlede anlægsaktiver. Denne procentdel er efterfølgende ganget på de samlede omkostninger til drift- og vedligeholdelseskostninger, hvorefter omkostningen på TDKK. 61 fremkommer.

Beløbet kan muligvis også beregnes på anden vis, men vi er af den opfattelse at dette er den mest retvisende måde.

Vores vurdering er endvidere, at dette niveau lyder realistisk i forhold til en vedligeholdelse af anlæggene i øvrigt.

[...]"

SAGENS PARTER

Forsyningstilsynet vurderer, at netvirksomheden, RAH Elnet A/S (CVR-nr. 25809661), og følgende to nuværende B-lav kunder, der efter det af RAH oplyste vil blive overflyttet til den nye køberkategori B-lav 20 GWh, er parter i sagen, idet de har en væsentlig og individuel interesse i afgørelsen:

- RAH Net A/S, CVR-nr. 25 80 96 61
- ARLA Foods Amba, CVR-nr. 25 13 37 63
- Andels-Kartoffelmelsfabrikken Midtjylland A.m.b.a., CVR-nr. 38 56 93 17

Forsyningstilsynet har overvejet om andre kunder, der forventes at få en mindre forhøjelse af tarifferne som følge af oprettelsen af den nye køberkategori, har den fornødne væsentlige og individuelle interesse i afgørelsen og dermed også er parter i sagen.

Henset til at der er 784 kunder i køberkategorien B-lav og et væsentlig større antal kunder i køberkategorien C, vurderer Forsyningstilsynet, at disse kunder ikke har den fornødne individuelle interesse i afgørelsen. Forsyningstilsynet har også lagt vægt på, at der kun forventes relativt uvæsentlige forhøjelser af tariffen.

Henset til at A-kunderne endvidere kun forventes at få ganske små forhøjelser af tariffen, vurderer Forsyningstilsynet, at disse kunder heller ikke har den fornødne væsentlige og individuelle interesse i afgørelsen.

HØRING

Et udkast til nærværende afgørelse er den 9. juni 2021 sendt i partshøring hos parterne med frist for høringssvar senest den 24. juni 2021.

RAH Net A/S
Nrd. Ringvej 4
6950 Ringkøbing
CVR.nr. 25 80 96 61

Andelskartoffelmelsfabrikken Midtjylland A.M.B.A
Herningvej 38
7323 Brande
CVR.nr. 38 56 93 17

Arla Foods Amba
Sønderupvej 24, Sønderup
6920 Videbæk
CVR.nr. 25 31 37 63

Forsyningstilsynet har modtaget et høringsvar fra RAH Net, som bemærker, at der på side 1 og 3 skal tilføjes "forrentning" til de øvrige omkostningselementer. Forsyningstilsynet bemærker hertil, at formuleringen på den baggrund er ændret, og at der nu er tilføjet forrentning de relevante steder.

Forsyningstilsynet har derudover også modtaget høringsvar fra Arla Foods AMBA, der ikke havde bemærkninger til det fremsendte udkast til afgørelse.

RETSGRUNDLAG

Lovgivningen:

Elforsyningsloven² formål er at sikre, at elforsyningen tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med blandt andet hensynet til samfundsøkonomi, jf. elforsyningslovens § 1:

§ 1. Lovens formål er at sikre, at landets elforsyning tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til forsyningssikkerhed, samfundsøkonomi, miljø og forbrugerbeskyttelse. Loven skal inden for denne målsætning sikre forbrugerne adgang til billig elektricitet og fortsat give forbrugerne indflydelse på forvaltningen af elsektorens værdier.

Stk. 2. Loven skal i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte formål særligt fremme en bæredygtig energianvendelse, herunder ved energibesparelser og anvendelse af kraftvarme, vedvarende og miljøvenlige energikilder, samt sikre en effektiv anvendelse af økonomiske ressourcer og skabe konkurrence på markeder for produktion og handel med elektricitet.

Netvirksomheder skal stille deres ydelser til rådighed for elforbrugerne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår, jf. § 6 d i elforsyningsloven. Kravet om gennemsigtighed skal sikre elforbrugerne adgang til oplysninger om forudsætningerne for netvirksomhedernes prissætning og tarifiering.

Elforsyningslovens § 69, stk. 1, bestemmer, at netvirksomhederne er underlagt en økonomisk indtægtsrammeregulering med henblik på dækning af netvirksomhedens omkostninger ved en effektiv drift af den bevillingspligtige aktivitet og forrentning af den investerede kapital. Indtægtsrammen er et samlet beløb, som priserne skal fastsættes indenfor, mens selv prisfastsættelsen for netvirksomhedernes ydelser sker efter bestemmelserne i elforsyningslovens § 73 elmarkedsforordningens artikel 18.

Netvirksomhederne skal fastsætte sine priser efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger, som de enkelte køberkategorier giver anledning, jf. elforsyningslovens § 73, stk. 1, der er sålydende:

§ 73. De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-71 skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til, i overensstemmelse med artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt i særlige tilfælde.

² Lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021 af lov om elforsyning.

I lovbemærkningerne til bestemmelsen fremgår, at der ved køberkategorier tænkes på forskellige grupper af aftagere defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget:

” ...

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, 1. pkt., indebærer, at priserne for de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelser skal fordeles på køberne af ydelserne til rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier, således at der ikke kan krydssubsidieres til fordel for bestemte kategorier. Ved kategorier tænkes på grupper af aftagere defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget og ikke på geografisk afgrænsede grupper, jf. stk. 1, 3. pkt. Hensigten med bestemmelsen er, at det skal være muligt at prisdifferentiere ud fra bestemte brugergrupperes forbrug, f.eks. differentiering mellem industrielle aftagere med et stort forbrug og private husstande med et mindre forbrug. Bestemmelsen skal forstås således, at der ved køberkategorier tænkes på forskellige grupper af aftagere defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget og ikke på geografisk afgrænsede grupper. Princippet i § 73 i lov om elforsyning er, at prisen for elektricitet skal fastsættes med udgangspunkt i omkostningerne til levering af elektricitet til de pågældende kunder. [...]

Artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet (herefter benævnt som elmarkedsforordningen), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (omarbejdning) indeholder tillige en række betingelser for fastsættelsen af priser for adgangen til og brugen af net. Elforsyningslovens bestemmelser om fastsættelse af priser skal derfor fortolkes og anvendes i overensstemmelse hermed, jf. også henvisningen til forordningen i elforsyningslovens § 73, stk. 1. Artikel 18 er sålydende:

Artikel 18

Afgifter for netadgang samt brug og styrkelse af net

1. Afgifter, der opkræves af netoperatører for adgang til net, herunder afgifter for tilslutning til net, afgifter for brugen af net og i givet fald afgifter i tilknytning til styrkelse af net, skal afspejle omkostningerne, være gennemsigtige, tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet og afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger og anvendes uden forskelsbehandling. Disse afgifter omfatter ikke ikkerelaterede omkostninger, der støtter ikkerelaterede politiske målsætninger.

Uden at det berører artikel 15, stk. 1 og 6, i direktiv 2012/27/EU og kriterierne i bilag XI til nævnte direktiv, skal den metode, der anvendes til at bestemme netafgifterne, på neutral vis understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til kunder og producenter og navnlig anvendes på en måde, der ikke indebærer positiv eller negativ forskelsbehandling mellem produktion forbundet på distributionsniveauet og produktion forbundet på transmissionsniveauet. Netafgifterne må hverken indebære positiv eller negativ forskelsbehandling af energilagring eller aggregering og må ikke virke hæmmende for egenproduktion, egetforbrug eller deltagelse i fleksibelt elforbrug. Uden at det berører denne artikels stk. 3, må disse afgifter ikke være afstandsrelaterede.

2. Tarifmetoder skal afspejle transmissionssystemoperatørers og distributionssystemoperatørers faste omkostninger og tilvejebringe passende incitamenter til transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører på både kort og lang sigt for at øge effekten, herunder energieffektiviteten, fremme markedsintegrationen og forsyningsikkerheden, understøtte effektive investeringer, understøtte de dermed forbundne forskningsaktiviteter og lette innovationen i forbrugeres interesse inden for områder såsom digitalisering, fleksibilitetsydelser, og samkøringslinjer.

3. Størrelsen af producenttariffer eller slutkundetariffer eller begge skal, hvor det er hensigtsmæssigt, udsende lokaliseringbestemte signaler på EU-plan og tage hensyn til omfanget af nettab og kapacitetsbegrænsninger og investeringsomkostninger for infrastrukturen.

4. Ved fastsættelse af afgifterne for netadgang skal følgende tages i betragtning:

- a) betalinger og indtægter, der skyldes ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatører

b) de faktisk foretagne og modtagne betalinger samt betalinger forventet for fremtidige perioder, skønnet på baggrund af tidligere perioder.

5. Fastsættelse af afgifterne for netadgang i henhold til denne artikel berører ikke afgifter i forbindelse med håndtering af kapacitetsbegrænsninger som omhandlet i artikel 16.

6. Der lægges ikke nogen særlig netafgift på individuelle transaktioner med henblik på budområdeoverskridende handel af elektricitet.

7. Distributionstariffer skal afspejle omkostninger under hensyntagen til systembrugeres, herunder aktive kunders, brug af distributionsnettet. Distributionstariffer kan indeholde elementer med relation til nettilslutningsmuligheder og kan differentieres på grundlag af systembrugeres forbrugs- eller produktionsprofiler. Hvor medlemsstaterne har iværksat indførelsen af intelligente målersystemer, skal de regulerende myndigheder overveje tidsdifferentierede nettariffer, når de fastsætter eller godkender transmissions- og distributionstariffer eller metoder for disse, i overensstemmelse med artikel 59 i direktiv (EU) 2019/944, og tidsdifferentierede nettariffer kan, hvor det er hensigtsmæssigt, indføres til at afspejle anvendelsen af nettet på en for slutkunden gennemsigtig, omkostningseffektiv og forudsigelig måde.

8. Distributionstarifmetoder skal give distributionssystemoperatører incitament med henblik på den mest omkostningseffektive drift og udvikling af deres net, herunder gennem indkøb af ydelser. De regulerende myndigheder anerkender til dette formål relevante omkostninger som berettigede, medtager disse omkostninger i distributionstariffer og kan indføre præstationsmål for at give distributionssystemoperatører incitament til at forøge deres nets effektivitet, herunder gennem energieffektivitet, fleksibilitet og udvikling af intelligente net og intelligente målersystemer.

9. For at afbøde risikoen for opsplitning af markedet forelægger ACER senest den 5. oktober 2019 en rapport om bedste praksis for metoderne for transmissions- og distributionstariffer, idet der tages hensyn til særlige nationale forhold. Den pågældende rapport om bedste praksis behandler mindst:

- a) den tarifkvotient, der gælder for producenter, og tariffer for slutkunder
- b) de omkostninger der skal dækkes af tariffer
- c) tidsdifferentierede nettariffer
- d) lokaliseringsbestemte signaler
- e) forholdet mellem transmission- og distributionstariffer
- f) metoder til sikring af gennemsigthed i forbindelse med tariffastsættelse og -struktur
- g) grupper af netbrugere, der er omfattet af tariffer, herunder, hvor det er relevant, disse gruppers kendetegn, forbrugsmønstre og enhver tariffritagelse
- h) tab i høj-, mellem- og lavspændingsnet.

ACER ajourfører sin rapport om bedste praksis mindst hvert andet år.

10. De regulerende myndigheder tager behørigt hensyn til rapporten om bedste praksis, når de fastsætter eller godkender transmissions- og distributionstariffer eller metoderne herfor i overensstemmelse med artikel 59 i direktiv (EU) 2019/944.

Den i artikel 18, stk. 9, omtalte rapport fra ACER er senest udgivet i februar 2021³.

Henvisningen i elforsyningslovens § 73, stk. 1, til elmarkedsforordningen er indsat i elforsyningsloven ved lov nr. 2196 af 29. december 2020 om ændring af lov om elforsyning. Af ændringsloven fremgår, at elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter nærmere bestemmelser om, hvorledes prisfastsættelsen af de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelse skal ske, og ændringen præciserer, at der i medfør af elmarkedsfor-

³ https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Publication/ACER%20Report%20on%20D-Tariff%20Methodologies.pdf

ordningens artikel 18 skal tages stilling til flere forhold ved fastsættelsen af nye metodeanmeldelser end hvad der følger af elforsyningslovens bestemmelser. Dette kan betyde, at fordelingen af prisen, herunder tariffen på de forskellige køberkategorier efter en ny metodeanmeldelse efter elmarkedsforordningens artikel 18, kan variere fra fordelingen i dag.

Af de almindelige bemærkninger til ændringsloven fremgår blandt andet:

Baggrunden for den foreslåede indsættelse af en henvisning til elmarkedsforordningens artikel 18 i § 73, stk. 1, 1. pkt., er, at elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter nærmere bestemmelser om, hvorledes prisfastsættelsen af de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelse skal ske. Ved indsættelse af en henvisning til artikel 18 i elmarkedsforordningen, gøres det således klart, at den nærmere regulering af prisfastsættelsen reguleres ved elmarkedsforordningen. [...]

Ved den foreslåede ændring forventes det, at de kollektive elforsyningsvirksomheders priser, herunder tariffer i høj grad vil bestå uændret. Ændringen vil betyde, at der som følge af elmarkedsforordningens artikel 18, vil skulle tages stilling til flere forhold ved fastsættelsen af nye metodeanmeldelser. Dette kan betyde, at fordelingen af prisen, herunder tariffen på de forskellige køberkategorier efter en ny metodeanmeldelse efter elmarkedsforordningens artikel 18, kan variere fra fordelingen i dag.

[...]

3.8.3. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Artikel 18 i elmarkedsforordningen, reguleres til dels ved § 73 i lov om elforsyning.

Efter EUF-Traktatens artikel 288, er en forordning almenlydig og umiddelbart gældende i hver medlemsstat og må ikke gennemføres i national ret.

Da forordninger er umiddelbart gældende i medlemsstaterne, skal de anvendes i deres EU-retlige form og må derfor af medlemsstaten ikke inkorporeres eller omskrives. Imidlertid kan det i et tilfælde, hvor anvendelsen af en EU-retlig ordning beror på et samvirke mellem både EU-ret og national ret, være i overensstemmelse med EU-retten at gengive visse dele af forordningen i national ret. En gengivelse skal dog gøre det klart, at indholdet af den nationale retsakt stammer fra en forordning.

For at sikre overholdelse af EUF-Traktatens artikel 288 foreslås dele af § 73, stk. 1 i lov om elforsyning ophævet og der foreslås indsat en henvisning i § 73, stk. 1, til elmarkedsforordningens artikel 18.

Ved den foreslåede ændring forventes det, at de kollektive elforsyningsvirksomheders priser, herunder tariffer i høj grad vil bestå uændret. Ændringen vil betyde, at der som følge af elmarkedsforordningens artikel 18, vil skulle tages stilling til flere forhold ved fastsættelsen af nye metodeanmeldelser. Dette kan betyde, at fordelingen af prisen, herunder tariffen på de forskellige køberkategorier efter en ny metodeanmeldelse efter elmarkedsforordningens artikel 18, kan variere fra fordelingen i dag.

3.8.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at § 73, stk. 1, 2. pkt., i lov om elforsyning, ophæves. Herved sikres, at der ikke i national ret er bestemmelser, som er i strid med eller regulerer samme forhold, som elmarkedsforordningen. Derudover foreslås indsat en henvisning til elmarkedsforordningens artikel 18, hvor der er et samspil mellem denne bestemmelse og § 73 i lov om elforsyning, hvorved det gøres klart, at den nærmere regulering af tariffer/priser reguleres ved elmarkedsforordningen.

Netvirksomhederne skal udarbejde og offentliggøre metoder for prisfastsættelsen af deres ydelser. Metoderne skal anmeldes til og godkendes af Forsyningstilsynet, inden metoderne må anvendes af netvirksomhederne. Formålet med godkendelse er at sikre, at metoderne og prisfastsættelsen er i overensstemmelse med elforsyningslovens regler.

Af elforsyningsloven § 76, stk. 1, nr. 1, fremgår følgende:

§ 76. De kollektive elforsyningsvirksomheder skal til Forsyningstilsynet anmelde
1) de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for adgang til transmissions- og distributionsnet, herunder tariffer, jf. § 73 a.

Af elforsyningsloven § 73 a fremgår følgende:

§ 73 a. Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet.
Stk. 2. [...]
Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om indholdet af de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, herunder tariffer.

Klima-, energi- og forsyningsministeren har med hjemmel i elforsyningslovens § 73 a, stk. 3, fastsat nærmere regler om netvirksomheders metoder for prisfastsættelse i metodebekendtgørelsen⁴.

Efter metodebekendtgørelsens §§ 1, 2 og 4 skal netvirksomhederne anmelde sine metoder for prisfastsættelse til forudgående godkendelse hos Forsyningstilsynet. Netvirksomhederne kan i deres anmeldelse basere sig på standardiserede metoder, der er endeligt fastlagt i branchevejledninger.

Energibranchens organisationer kan udarbejde de ovenfor omtalte branchevejledninger, som netvirksomhederne kan basere sine metodeanmeldelser på. Forsyningstilsynet fører tilsyn med sådanne branchevejledninger i medfør af elforsyningslovens § 73 b, der er sålydende:

§ 73 b. Energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser. Forsyningstilsynet fører tilsyn med sådanne standardiserede vejledninger efter regler fastsat af tilsynet.

Et eksempel på en branchevejledning er Dansk Energis tarifberegningsmodel "Tarifmodel 2.0"⁵, som mange netvirksomheder har baseret deres tariferingsmetoder på.

Administrativ praksis:

Energistilsynet har ved tilkendegivelse af 23. juni 2015 taget Dansk Energi tariferingsmodel (branchevejledning) Tarifmodel 2.0 til efterretning. Af tilkendegivelsen, side 2, fremgår blandt andet:

"En korrekt anvendelse af den nye tariferingsmodel vil føre til tariffer, der er forenelige med kravene i elforsyningslovens § 73, og modellen tages derfor til efterretning i medfør af elforsyningslovens § 73 b."

⁴ Bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v.

⁵ Tarifmodel 2.0 er nærmere beskrevet på Dansk Energis hjemmeside: <https://www.danskeenergi.dk/vejledning/nettariffer-gebyrer/tarifmodel-20>

Om inddeling af kunderne i køberkategorier udtalte Energitilsynet følgende:

”114. Dansk Energi anmelder, at kundekategoriseringen som udgangspunkt sker ud fra kundernes nettilslutningspunkt, men at der forårsaget af de konkrete fysiske forhold og hensynet til omkostningseffektivitet i enkelte tilfælde vil kunne afviges fra denne hovedregel.

115. Sekretariatet for Energitilsynet finder, at det er vigtigt med objektive kriterier for kundekategorisering, men anerkender, at der kan være situationer, hvor det er hensigtsmæssigt at afvige fra de overordnede principper. Dette kunne f.eks. være i tilfælde af, at en kunde af nettekniske eller omkostningseffektivitetsårsager er tilsluttet på 0,4 kV-nettet, men hvor kunden har et effekttræk svarende til en B kunde (normalt tilsluttet på 10 kV-niveau). I en sådan situation forekommer det rimeligt, at kunden kategoriseres som B-kunde, selvom nettilslutningspunktet tilsiger noget andet, idet dette vil sikre, at ens kunder tariferes ens, dvs. sikrer en rimelig, objektiv og ikke-diskriminerende tarifiering.

116. Sekretariatet for Energitilsynet finder således, at en kundekategorisering baseret på kundernes nettilslutningspunkt, men med mulighed for afvigelser for at sikre ens tarifiering af ens kunder er i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73. Sekretariatet for Energitilsynet bemærker dog også, at netselskaberne skal være i stand til at begrunde en afvigelse fra de overordnede principper både overfor de berørte kunder og overfor Energitilsynet.”

Forsyningstilsynet har i afgørelse 19. december 2019 (“Danish Crown-sagen” - j.nr. 18/06517) vedrørende Evonets metodeanmeldelse om oprettelse af en ny køberkategori udtalt følgende:

”Forsyningstilsynet vurderer med denne afgørelse, at den ansøgte metode er i overensstemmelse med bestemmelserne i elforsyningslovens § 73. Det betyder, at prisfastsættelse af Evonets ydelser sker efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til.”

Forsyningstilsynet har i begrundelsen for afgørelsen blandt andet anført følgende:

”[...]”

- *De 9 kunder adskilles fra de øvrige B-lav kunder:* De 9 kunder, der udskilles fra de øvrige B-lav kunder og placeres i en ny særskilt kundekategori, adskiller sig fra de øvrige B-lav kunder ved at have en større leveret mængde elektricitet, jf. figur 2 i sagsfremstillingen.
- *Tariffens størrelse i den nye kategori fastsættes, så den dækker Evonets omkostninger til at netop denne gruppe af kunder:* Kunder placeret i kundekategorien ”B lav-20 GWh” betaler i udgangspunktet samme basistarif som A-lav. Kunder i B-lav 20 GWh betaler herudover et tillæg til basistariffen fordi de i modsætning til A-lav kunder ikke selv ejer ledningsanlæggene fra tilslutningspunktet i det kollektive net og frem til kundens forbrugssted. På den måde opkræves Blav 20 GWh kunderne en rimelig tarif i forhold til de omkostninger, de giver anledning til.

[...]”

- *Evonet har et krav om, at kunderne i kategorien ”B Lav 20 GWh” skal have deres forbrug samlet på én eller flere tilstødende matrikler:* Det er Forsyningstilsynets vurdering, at problemstillingen omkring tilslutningspunkt er særlig relevant i de tilfælde, hvor der er tale om en samlet fysisk tilslutning med et højt forbrug. Hvis der var et højt forbruget, som ikke var samlet på et afgrænset fysisk område, ville der være flere, uafhængige tilslutningssteder. Vurderingen af det enkelte tilslutningssted bør således ske enkeltvist for hvert tilslutningssted ud fra de konkrete fysiske rammer. Det er således Forsyningstilsynets vurdering, at det er et rimeligt krav, at kunderne skal have deres samlede forbrug samlet på én eller flere tilstødende matrikler.
- *Den fastsatte grænse på 20 GWh er sagligt begrundet.* Evonet anfører, at grænsen på 20 GWh er fastsat på baggrund af oplysninger, som Evonet har indsamlet om A lav kunders års-

forbrug i en række andre netvirksomheder. Figur 3 ovenfor viser A-Lav kundernes årlige forbrug. Som det fremgår af sagsfremstillingen, har Evonet foretaget en beregning ud fra nogle forudsætninger om en typisk A-Lav kunde, der viser, at A-Lav kunder typisk har et forbrug på 20 GWh: A-Lav kunder tilsluttes direkte til en 60 kV station og belaster ifølge Evonet, som minimum transformeren på 60 kV stationen med det halve af transformerens mærkeeffekt, hvilket typisk er ca. 12 MW. Arbejdstiden i et normalt år ligger typisk på 1650 timer. Industrien har dog gennemsnitlig flere arbejdstimer, da flere har både aftenhold og natthold. Evonet vurderer selv, at en sådan kunde vil have kørende maskiner i 3300 timer. Når dette omsættes til et årligt energiforbrug for en stor kunde fås 19,8 GWh ($1/2 * 12\text{MW} * 3300$ timer). Grænsen på 20 GWh er derfor niveauet, hvor Evonet i dag vil overveje en A-lav tilslutning til kunden. Der er således tale om et teknisk udgangspunkt for beregningen af de 20 GWh som grænse. Forsyningstilsynet vurderer på den baggrund, at den fastsatte grænse på 20 GWh er et rimeligt skøn for grænsen mellem en typisk A-Lav og en typisk B-Lav kunde."

Juridisk litteratur:

I bogen "Elforsyningsloven med kommentarer" af Bent Ole Gram Mortensen (2. udgave, 2004, Jurist- og Økonomforlagets Forlag), fremgår på side 404 ff. følgende om netvirksomhedernes prisfastsættelse:

"[...]

Principper for prisfastsættelse

Det er de kollektive elforsyningsvirksomheder, der selv foretager prisfastsættelsen i overensstemmelse med principperne i §§ 69-72. Der er anmeldelseskrav knyttet hertil, jf. lovens § 76.

...

Det fremgår af lovens generelle bemærkninger (FT 1998-99, tillæg A, p. 5883) samt lovens § 73, at prisfastsættelsen i de kollektive elforsyningsvirksomheder, som defineret i lovens § 5, skal fastlægges efter rimelige og saglige kriterier, således at alle brugere af ydelser kommer til at bære deres andel af omkostningerne ved de pågældende ydelser (kostægthed). Derved søges krydssubsidiering til fordel for bestemte kategorier af brugere hindret (FT 1998-99, tillæg A, p. 5883 og 5921).

...

Energitilsynet har i dets afgørelse af 27.05.2002 (NESA NaturStrøm) antaget, at bestemmelsen i § 73 indeholder et krav om *kostægthed* for de enkelte tariffer.

...

Forholdet mellem de enkelte forbrugere

Det generelle udgangspunkt er, at der skal være omkostningsægthed i forhold til de enkelte forbrugergrupper. Disse defineres på baggrund af størrelsen og karakteren af forbruget. (...). I forhold til de enkelte forbrugere har forsyningsvirksomhederne adgang til at fastsætte *enhedstakster*, uanset at det kan føre til, at enkelte forbrugere kommer til at betale mere, end de omkostninger de giver anledning til.

...

I sager med mindre elforsyningsvirksomheder har der været sager om *atypiske forbrugere*. Det har drejet sig om enkelte storforbrugere, der ikke har kunne opnå lavere pris pr. kWh. I disse sager har ankenævnet fastslået, at manglende omkostningsægthed i forhold til disse atypiske storforbrugere var urimeligt efter den tidligere gældende elforsyningslov. [...]"

FORSYNINGSTILSYNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN

Det er netvirksomhederne, der selv fastsætter priser og tariffer for ydelser, der omfattes af bevillingerne, i overensstemmelse bestemmelserne i § 69, stk. 1, og § 73, stk. 1, i elforsyningsloven samt artikel 18 i elmarkedsforordningen.

Prisfastsættelsen for anvendelse af distributionsnettet sker efter metoder, som netvirksomheden udarbejder og offentliggør, og som skal godkendes af Forsyningstilsynet inden netvirksomhederne må anvende metoderne, jf. elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, samt metodebekendtgørelsens § 1, stk. 2. Ved at offentliggøre metoderne opfylder netvirksomhederne samtidig forpligtelsen til at stille deres ydelser til rådighed for elforbrugere på gennemsigtige vilkår, jf. elforsyningslovens § 6 d. Netvirksomhederne skal derfor til Forsyningstilsynet anmelde de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte tariffer, jf. § 76, stk. 1, nr. 1, i elforsyningsloven, til godkendelse, jf. § 73 a, stk. 1.

Formålet med at indhente Forsyningstilsynets forudgående godkendelse er at sikre, at metoderne og prisfastsættelsen for de bevillingspligtige ydelser er i overensstemmelse med elforsyningslovens og elmarkedsforordningens regler.

Udgangspunktet for Forsyningstilsynets stillingtagen til en anmeldt metode om tarifiering er elforsyningslovens § 73, stk. 1, hvoraf det følger, at netvirksomhedernes prisfastsættelse skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18. Den overordnede bestemmelse i elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, medfører, at netvirksomhedernes prisfastsættelse skal være gennemsigtig, tage hensyn til behovet for netsikkerhed og afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netvirksomheds omkostninger. Forordningen fastlægger dermed et krav om en omkostningsægte tarifiering, der også følger af elforsyningslovens § 73, stk. 1.

Formålet er, at alle brugere af netvirksomhedens ydelser kommer til at bære deres andel af omkostningerne ved de pågældende ydelser (kostægthed), og at der sker en ens tarifiering af ens kunder. Forsyningstilsynet godkender en anmeldt metode for en netvirksomheds tarifiering (prisfastsættelse), hvis Forsyningstilsynet vurderer, at en korrekt anvendelse af metoden vil føre til en prisfastsættelse i overensstemmelse med elforsyningslovens og elmarkedsforordningens regler.

Det vil være muligt for netvirksomhederne at fastsætte flere forskellige tarifieringsmetoder, som hver især vil kunne opfylde de overordnede kriterier i elforsyningslovens § 73, stk. 1, og elmarkedsforordningens artikel 18. Netvirksomhederne har således vide rammer for at fastsætte sine tarifieringsmetoder. Forsyningstilsynet tager stilling til de metoder for prisfastsættelse, herunder tarifiering, som netvirksomhederne anmelder til Forsyningstilsynet til godkendelse, jf. elforsyningslovens § 76, stk. 1, nr. 1, jf. § 73 a.

Nedenfor tager Forsyningstilsynet stilling til den af RAH anmeldte tarifieringsmetode, som denne sag drejer sig om.

Indledningsvist bemærker Forsyningstilsynet, at hovedreglen i Tarifmodel 2.0, som RAH følger i sin nuværende metodegodkendelse for tarifiering, er, at kunderne kategoriseres efter kundens fysiske tilslutningspunkt i elnettet, jf. punkt 4.2.1 og 4.2.2 i Tarifmodel 2.0. Kundens kategorisering kan således ændres til en anden køberkategori, hvis tilslutningspunktet ændres til et højere eller lavere spændingsniveau i elnettet.

Hovedreglen om, at kunden kategoriseres efter det fysiske tilslutningspunkt i elnettet, kan dog i enkelte tilfælde undtagelsesvist fraviges som følge af konkrete nettekniske

forhold og hensynet til omkostningseffektivitet således, at kunden får en anden køberkategori, end hvad ville følge af det fysiske tilslutningspunkt i elnettet, jf. punkt 4.2.3 i Tarifmodel 2.0, og Energitilsynets tilkendegivelse af 23. juni 2015, punkterne 114-116, om Tarifmodel 2.0. F.eks. vil en netvirksomhed, der har en kunde, som er tilsluttet i elnettet direkte i en 10/04 kV transformerstation på 0,4 kV siden, og som dermed efter hovedreglen i Tarifmodel 2.0 vil være i køberkategorien B lav, i visse tilfælde kunne afvige fra hovedreglen og kategorisere kunden i en af de andre køberkategorier i Tarifmodel 2.0.

Tarifmodel 2.0 giver således netvirksomhederne mulighed for at tage visse individuelle hensyn ved køberkategoriseringen af den enkelte kunde, f.eks. ved atypiske kunder.

I den foreliggende sag har RAH dog valgt at anmelde en metode til Forsyningstilsynet, hvorefter der fortsat skal ske tarifering af kunderne i overensstemmelse med Tarifmodel 2.0 men nu med en afvigelse om ændret køberkategorisering, idet der oprettes en yderligere køberkategori for visse storforbrugere, typisk industrikunder, der i dag er indplaceret i køberkategorien B-lav. Det drejer sig om en ny køberkategori, som RAH benævner "B lav 20 GWh", og som angår visse kunder, der som følge af det fysiske tilslutningspunkt i elnettet ville være kategoriseret som B-lav kunde i Tarifmodel 2.0, men som følge af et stort årligt elforbrug, mindst 20 GWh, i stedet indplaceres i den nye køberkategori.

Med den anmeldte metode stiller RAH to kriterier for en ny køberkategori, der ikke fremgår af Tarifmodel 2.0's køberkategorisering, af storforbrugere, som i dag er B-lav kunder tilsluttet 10 kV-nettet eller en 10/0,4 kV transformer:

1. Kundens årlige elforbrug er mindst 20 GWh, og
2. kundens forbrug er samlet på én eller flere tilstødende matrikler, hvorfra der aftages elektricitet til bygninger, der både har en brugsmæssig og geografisk sammenhæng.

RAH tager årligt stilling til, hvilke nuværende og fremtidige kunder, der opfylder betingelserne, herunder betingelsen om et årligt forbrug på mindst 20 GWh, for at være omfattet af den nye køberkategori. RAH vil herefter have følgende seks køberkategorier: De fem køberkategorier, der følger af Tarifmodel 2.0 (A-høj, A-lav, B-høj, B-lav og C) samt den nye køberkategori "B-lav 20 GWh".

Nedenfor vurderer Forsyningstilsynet den anmeldte tarifieringsmetode i forhold til, at prisfastsættelsen for netvirksomhedernes ydelser skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18, jf. elforsyningslovens § 73, stk. 1, med henblik på stillingtagen til, om metoden kan godkendes, jf. elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, og artikel 18 i elmarkedsforordningen.

Forsyningstilsynet vurderer, at den anmeldte tarifieringsmetode er i overensstemmelse med bestemmelserne i elforsyningslovens § 73, stk. 1, samt elmarkedsforordningens artikel 18. Det betyder, at tarifieringen for anvendelsen af RAH's distributionsnet sker efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de en-

kelte køberkategorier giver anledning til i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18. Forsyningstilsynet godkender derfor den anmeldte metode, jf. elforsyningslovens § 73 a, stk. 1.

I det følgende gennemgås de forhold, som Forsyningstilsynet har lagt vægt på i sin vurdering, jf. § 73 a, stk. 1, jf. § 73, stk. 1, i elforsyningsloven og artikel 18 i elmarkedsforordningen.

Rimelige kriterier

Prisfastsættelsen skal ske efter rimelige kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til, jf. § 73, stk. 1, i elforsyningsloven. Ved køberkategorier tænkes på forskellige grupper af kunder defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget, jf. lovbemærkningerne til § 73, stk. 1, i elforsyningsloven.

Der kan være forhold i forbindelse med indførelse af en køberkategori, som umiddelbart taler for, at indførelse af en ny køberkategori er rimelig, ligesom der kan være forhold, som umiddelbart taler imod, at ændringen er rimelig. Forsyningstilsynet anlægger en samlet vurdering heraf.

Nedenfor gennemgås nogle forhold, som taler for, at metoden til at fastsætte tariffen med indførelse af en ny køberkategori "B lav 20 GWh" er rimelig:

- *De to kunder, som aktuelt vil blive omfattet af den nye køberkategori, adskiller sig fra de øvrige B-lav kunder:*

Elforsyningslovens § 73, stk. 1, forudsætter, at netvirksomhedens kunder inddeles i køberkategorier. Det fremgår ikke af bestemmelsens ordlyd, hvorledes en køberkategori defineres. Det fremgår imidlertid af lovbemærkningerne til bestemmelsen, at der ved køberkategorier tænkes på grupper af kunder defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget og ikke på geografisk afgrænsede grupper.

Forsyningstilsynet finder, at de to kunder, der begge er industrikunder og storforbrugere, og som i den anmeldte metode udskilles fra de øvrige B-lav kunder og placeres i en ny særskilt køberkategori, adskiller sig fra de øvrige B-lav kunder ved at have et markant større årligt elforbrug (leveret mængde elektricitet).

Forsyningstilsynet lægger således på baggrund af RAH's oplysninger til grund, at der er 786 kunder tilsluttet som "B-lav" i netvirksomhedens område med et samlet årligt energiforbrug på ca. 299 GWh, hvoraf de ti største kunder i denne køberkategori står for ca. 132 GWh. De to B-lav kunder med et årligt forbrug på mere end 20 GWh har tilsammen et forbrug på ca. 47 GWh og adskiller sig således markant fra de øvrige B-lav kunder ved at have væsentlig større årligt forbrug af elektricitet. Disse to kunder aftager hver ca. 60 pct. mere elektricitet end den tredjestørste kunde i køberkategorien B-lav.

Forsyningstilsynet lægger på baggrund af RAH's oplysninger endvidere til grund, at de to kunders årlige elforbrug er på niveau med netvirksomhedens fem A-lav kunders forbrug, og at det store forbrug og effekttræk ville betyde, at de to kunder i dag ville være blevet tilsluttet i elnettet som A-lav kunder og ikke som B-lav kunder. Dette taler for, at

de to kunder udskilles af køberkategorien B-lav og i tarifmæssig henseende ligestilles med A-lav kunder ved oprettelse af en ny køberkategori.

Et alternativ for de to kunder til den anmeldte metode ville være at gennemføre en ændring inden for Tarifmodel 2.0 af de to kunders fysiske tilslutningspunkt (tilkobling) i elnettet fra det nuværende 10/0,4 kV spændingsniveau til 50/10 kV niveauet, dvs. en ændring fra B-lav til A-lav. Forsyningstilsynet finder dog på baggrund af netvirksomhedens oplysninger, at en sådan netteknisk ændring vil kræve en både driftsøkonomisk og samfundsøkonomisk uhensigtsmæssig dyr ombygning af elnettet, hvilket ikke ville være i overensstemmelse med målsætningen i elforsyningslovens § 1 om, at elforsyningen bør tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med blandt andet hensynet til samfundsøkonomi.

Det er på denne baggrund Forsyningstilsynets vurdering, at ovennævnte forhold sagligt kan begrunde, at RAH opretter den nye køberkategori "B-lav 20GWh".

- *Tariffens størrelse i den nye køberkategori fastsættes, så den dækker RAH's omkostninger til at netop denne gruppe af kunder:*

Kunder placeret i køberkategorien "B-lav 20 GWh" betaler i udgangspunktet samme basistarif som A-lav kunder. Kunder i "B-lav 20 GWh" betaler herudover et tillæg til basistariffen, fordi de i modsætning til A-lav kunder ikke selv ejer ledningsanlæggene fra tilslutningspunktet i det kollektive net og frem til kundens forbrugssted. På den måde opkræves B-lav 20 GWh kunderne en rimelig tarif i forhold til de omkostninger, som de giver anledning til.

RAH har i anmeldelsen beskrevet, hvorledes den nærmere beregning af tariffen foregår i modellen og har oplyst, at både omkostninger og leverede mængder til de to kunder er indregnet i modellen, som om de var A-lav kunder. Det betyder, at både omkostninger og leverede mængder, der kan henføres direkte til disse to kunder er fratrukket kategorien B-lav og tillagt i kategorien for A-lav kunder. Dermed ændres både de direkte henførbare omkostninger og de fordelingsnøgler, der anvendes til at fordele de ikke-henførbare omkostninger. Herefter er der for B-lav 20 GWh kunderne tillagt et tillæg (af netvirksomheden benævnt "særtarif") på 1,97 øre pr. kWh, som svarer til omkostningerne, som disse kunder giver anledning til forskel fra almindelige A-lav kunder til vedrørende nettab, afskrivninger, forrentning samt drifts- og vedligeholdelsesomkostninger.

Forsyningstilsynet har gennemgået tarifieringsmetoden, herunder metoden for fastsættelse af ovennævnte tillæg, som RAH's foreløbige beregninger viser vil udgøre 1,97 øre/kWh i den konkrete situation. I Tillægget til A-lav tariffen indgår efter metoden følgende omkostningselementer (tallene i parentes angiver RAH's foreløbige beregninger af omkostningselementernes andel af det samlede estimerede tillæg på 1,97 øre/kWh):

- Nettab (estimeret til 0,83 øre/kWh)
- Afskrivninger (estimeret til 0,62 øre/kWh)
- Forrentning (estimeret til 0,39 øre/kWh)
- Drifts og vedligeholdelsesomkostninger (estimeret til 0,13 øre/kWh)

RAH har på Forsyningstilsynets forespørgsel nærmere specificeret den anmeldte tarifieringsmetode, jf. ovenfor i afsnittet om sagsfremstilling, og har oplyst, hvorledes de fire omkostningselementer, der tilsammen udgør tillægget til A-lav tariffen, nærmere beregnes i tarifieringsmetoden. På baggrund af RAH's oplysninger lægger Forsyningstilsynet til grund, at tarifieringsmetode for de fire omkostningselementer, der tilsammen udgør tillægget til A-lav tariffen, er således:

Ad nettab:

Forsyningstilsynet lægger på baggrund af RAH's oplysninger om tarifieringsmetoden til grund, at denne del af tillægget til A-lav tariffen, der tilsammen udgør B-lav 20 GWh tariffen, fastsættes efter en beregning efter bilaget til Tarifmodel 2.0 (excelark, fane 4.4) for det nettab, som kunden i køberkategorien B-lav 20 GWh giver anledning til, svarende til at kunden faktisk er tilsluttet på spændingsniveau som B-lav kunde efter Tarifmodel 2.0. Det vil sige, at kunden betaler for nettab svarende til det spændingsniveau, som kunden faktisk er tilsluttet (B-lav), selvom kunden er indplaceret i den nye køberkategori B-lav 20 GWh. Kundens indplacering i den nye køberkategori B-lav 20 GWh indebærer således, at kunden fortsat betaler det fulde nettab.

Forsyningstilsynet vurderer, at dette er en omkostningsægte tarifiering i overensstemmelse med § 73, stk. 1, i elforsyningsloven og artikel 18 i elmarkedsforordningen. Forsyningstilsynet lægger vægt på, at kunden kommer til at betale det faktiske nettab, som det fysiske tilslutningspunkt i elnettet rent faktisk giver anledning til.

Ad afskrivninger:

Forsyningstilsynet lægger på baggrund af RAH's oplysninger om tarifieringsmetoden til grund, at denne del af tillægget til A-lav tariffen fastsættes som afskrivning af den del af distributionsnettet, hvor kunden faktisk er tilsluttet (dvs. fysisk nettilsluttet i B-lav nettet), som kunden benyttet. Det vil sige, at afskrivningerne beregnes på baggrund af de anlæg på B-lav niveau, som kunderne i den nye køberkategori B-lav 20 GWh faktisk anvender (og således ikke øvrige anlæg på B-niveau, idet kunderne på B-lav 20 GWh over A-lav tariffen herudover deltager i betalingen for afskrivning på nettet på A-lav niveau).

Forsyningstilsynet vurderer, at dette er en omkostningsægte tarifiering i overensstemmelse med § 73, stk. 1, i elforsyningsloven og artikel 18 i elmarkedsforordningen. Forsyningstilsynet lægger vægt på, at kunden kommer til at betale de faktiske omkostninger til afskrivninger, som det fysiske tilslutningspunkt i elnettet rent faktisk giver anledning til.

Ad forrentning:

Forsyningstilsynet lægger på baggrund af RAH's oplysninger om tarifieringsmetoden til grund, at denne del af tillægget til A-lav tariffen fastsættes som forrentning af den del af distributionsnettet, hvor kunden faktisk er tilsluttet (dvs. fysisk nettilsluttet i B-lav nettet), som kunden benyttet. Det vil sige, at forrentningen beregnes på baggrund af de anlæg på B-lav niveau, som kunderne i den nye køberkategori B-lav 20 GWh faktisk anvender (og således ikke øvrige anlæg på B-niveau, idet kunderne på B-lav 20 GWh over A-lav tariffen herudover deltager i betalingen for forrentning af nettet på A-lav niveau).

Forsyningstilsynet vurderer, at dette er en omkostningsægte tarifiering i overensstemmelse med § 73, stk. 1, i elforsyningsloven og artikel 18 i elmarkedsforordningen. Forsyningstilsynet lægger vægt på, at kunden kommer til at betale den forrentning af anlæg, som det fysiske tilslutningspunkt i elnettet rent faktisk giver anledning til.

Ad drifts- og vedligeholdelsesomkostninger:

Forsyningstilsynet lægger på baggrund af RAH's oplysninger om tarifieringsmetoden til grund, at denne del af tillægget til A-lav tariffen fastsættes som en forholdsmæssig andel af de samlede driftsomkostninger baseret med en fordelingsnøgle, der er beregnet ud fra anlægssummen. Tarifieringsmetoden indebærer således, at der fastsættes en fordelingsnøgle, hvoraf en andel af netvirksomhedens samlede omkostninger til drift og vedligeholdelse henføres til køberkategorien B-lav 20 GWh. Fordelingsnøglen fastsættes som kundernes i B-lav 20 GWh forholdsmæssige andel af netvirksomhedens samlede anlægssum.

Forsyningstilsynet vurderer, at den valgte fordelingsnøgle og tarifieringsmetode som udgangspunkt er egnet til en omkostningsægte tarifiering i overensstemmelse med § 73, stk. 1, i elforsyningsloven og artikel 18 i elmarkedsforordningen.

Forsyningstilsynet vurderer således samlet, at en beregning af tillægget i overensstemmelse med tarifieringsmetoden vil være omkostningsægte, idet tillægget svarer til de specifikke mer- og mindre omkostninger, som den enkelte kunde i den nye køberkategori B-lav 20 GWh giver anledning til, når henses til, at det fysiske tilslutningspunkt i elnettet fortsat er på det spændingsniveau, som efter Tarifmodel 2.0 ellers ville have betydet, at kunden skulle have været indplaceret i køberkategorien B-lav.

Det følger endvidere af Energitilsynets tilkendegivelse af den 23. juni 2015 vedrørende Tarifmodel 2.0, at der kan afviges fra Tarifmodel 2.0's køberkategorisering, hvis det sikrer, at ens kunder tariferes ens.

Som anført ovenfor adskiller de to pågældende kunder, der vil blive omfattet af den nye køberkategori, sig markant fra de øvrige B kunder i forhold til det årlige elforbrug. Endvidere har de to pågældende kunder et elforbrug, der er fuldt ud på niveau med de kunder, der er tilsluttet som A-lav kunder.

Forsyningstilsynet lægger på baggrund af RAH's oplysninger til grund, at distributionsnettet historisk er konfigureret således, at en række store industrikunder er tilsluttet som B lav-kunder, men at disse kunder i dag ville være blevet tilsluttet som A-lav kunder, og således ville have haft tilnærmelsesvis samme tarifiering, som i den anmeldte tarifieringsmetode. RAH har således oplyst, at det vil være for omkostningstungt for kunderne og ikke give samfundsøkonomisk mening at ændre tilslutningspunktet for de to pågældende kunder, da kunderne er tilsluttet i elnettet som er en del af en ringforbindelse til Brande, hvorfor en ændring tilslutningen vil medføre forholdsvis store anlægsomkostninger og etablering af parallelle net.

Forsyningstilsynet vurderer på den baggrund, at den anmeldte køberkategorisering sikrer, at ens kunder tariferes ens. Der lægges i den forbindelse vægt på, at de to erhvervs-kunder historisk betingede tilslutning og udvikling i elforbrug ligner hinanden, hvorfor de adskiller sig fra både A-lav og B-lav kunder.

- *Metoden til fastsættelse af tariffen for A-lav og B-lav kunder ændres ikke:*

Der bliver ikke ændret på metoden til fastsættelse af tariffen for de kunder, der også er placeret i køberkategorien B-lav efter introduktion af en ny kundekategori. Disse kunder vil dog opleve en forhøjelse af tariffen, fordi de store kunder, der rykkes til den nye køberkategori, har betalt en stor andel af de samlede omkostninger i køberkategorien B-lav.

RAH vil fortsat fastsætte abonnementer og tariffer ved at bruge Dansk Energis Tarifmodel 2.0 og dermed i udgangspunktet opfylder kravene i § 2 i metodebekendtgørelsen og § 73 i elforsyningsloven om fordeling af omkostninger på kundekategorier.

RAH har oplyst, at både omkostninger og leverede mængder til de to kunder er indregnet i modellen, som om de var A-lav kunder. Det betyder, at både omkostninger og leverede mængder, der kan henføres direkte til disse to kunder, er fratrukket kategorien B-lav og tillagt i kategorien for A-lav kunder. Dermed ændres både de direkte henførbare omkostninger og de fordelingsnøgler, der anvendes til at fordele de ikke-henførbare omkostninger. Herefter er der for B-lav 20 GWh kunderne tillagt et element, som svarer til omkostningerne til ledningsanlæggene fra tilslutningspunktet i det kollektive net og frem til kundens forbrugssted.

Forsyningstilsynet vurderer på denne baggrund, at de to erhvervs-kunder, der overflyttes til den nye køberkategori B-lav 20 GWh herved betaler en tarif, der svarer til de omkostninger, som de giver anledning til.

- *RAH opstiller to kriterier for de kunder, der indplaceres i den nye køberkategori B-lav 20 GWh. Det ene kriterie er, at kunderne skal have et årligt elforbrug på mindst 20 GWh.*

Netvirksomheden har begrundet dette kriterie med følgende:

"RAH Net A/S har vurderet vores egne erfaringer for store industrikunder, og det viser, at store kunder i RAH Net A/S har en benyttelsestid på ca. 3.100 timer pr. år og at 60 kV stationerne, der betjener dem, i gennemsnit er ca. 50 % belastede, meget lig Evonets (nu N1) betragtninger. Da 60 kV stationernes typiske forbrugseffekt er ca 13 MW fås, at kunderne tilsluttet en 60 kV stationer typisk har et energiforbrug på knap 20 GWh (3.100 timer * 50 % * 13 MW = 20,15 GWh)"

Henvisningen til Evonet skyldes, at Evonet i forbindelse med Forsyningstilsynets behandling af Evonets anmeldelse, jf. sagsnummer 18/06517, om oprettelse af lignende kundekategori har indhentet oplysninger om A-lav kunders årsforbrug i en række andre netvirksomheder, og herudfra har beregnet, at A-lav kunder typisk har et årsforbrug på 20 GWh. Dette som følge af, at A-lav kunder tilsluttes direkte til en 60 kV station og belaster som minimum transformeren på 60 kV stationen med det halve af transformereens mærkeeffekt, hvilket typisk er ca. 12 MW. Arbejdstiden i et normalt år ligger typisk på 1650 timer. Industrien har dog gennemsnitlig flere arbejdstimer, da flere har både aftenhold og natthold.

RAH har vurderet, at de pågældende kunder vil have kørende maskiner i 3100 timer. Når dette omsættes til et årligt energiforbrug for en stor kunde fås 20,15 GWh. Forsyningstilsynet lægger derfor til grund, at grænsen på 20 GWh er niveauet, hvor netvirksomheder i dag normalt vil overveje en A-lav tilslutning af kunden.

Der er således tale om et teknisk udgangspunkt for beregningen af de 20 GWh som grænse. Forsyningstilsynet vurderer på den baggrund, at den fastsatte grænse på 20 GWh er et rimeligt skøn for grænsen mellem en typisk A-Lav og en typisk B-Lav kunde, og at grænsen er sagligt begrundet.

- *RAH opstiller to kriterier for de kunder, der indplaceres i den nye køberkategori B-lav 20 GWh. Det andet kriterie er, at kundens forbrug er samlet på én eller flere tilstødende matrikler, hvorfra der aftages elektricitet til bygninger, der både har en brugsmæssig og geografisk sammenhæng.*

Med hensyn til betingelsen om, at kunderne i kategorien "B Lav 20 GWh" skal have deres forbrug samlet på én eller flere tilstødende matrikler, hvorfra der aftages elektricitet til bygninger, der både har en brugsmæssig og geografisk sammenhæng, er det Forsyningstilsynets vurdering, at hvis der var et højt forbrug, som ikke var samlet på et afgrænset fysisk område, ville det kræve flere tilslutningssteder, som ville være forbundet med øgede omkostninger for netvirksomheden. Ved at stille krav om, at forbruget afholdes inden for et samlet, afgrænset areal, vil den lavere tarif i den nye køberkategori kunne forsvares, idet netvirksomheden vil have færre omkostninger og afskrivninger til anlæg (f.eks. færre km kabel) til at levere forbruget på mindst 20 GWh. Det betyder, at kunder, der lever op til dette kriterie, også giver anledning til færre omkostninger for netvirksomheden. Det er således Forsyningstilsynets vurdering, at det er et rimeligt krav, at kunderne skal have deres forbrug samlet på én eller flere tilstødende matrikler hvorfra der aftages elektricitet til bygninger, der både har en brugsmæssig og geografisk sammenhæng.

I en vurdering af metodens rimelighed vurderer Forsyningstilsynet at følgende forhold umiddelbart kan tale imod, at metoden er rimelig:

- *De øvrige kunder i RAHs bevillingsområde vil med indførelsen af den nye tarifieringsmetode, hvor der oprettes en ny køberkategori, opleve en prisstigning, uden at disse kunder selv giver anledning til det i form af et ændret forbrug eller på anden måde ændret adfærd.*

Kunderne i den nye køberkategori B-lav 20 GWh vil få en lavere tarif end i kundekategorien B-lav. Et fald i tariffen for en kundegruppe medfører automatisk en stigning i tariffen for en anden kundegruppe, forudsat at netvirksomheden opkræver sin fulde indtægtsramme. Det betyder, at A-kunder, B-lav kunder og C-kunder hos RAH vil opleve en forhøjelse af tariffen ved oprettelsen af den nye køberkategori. Det skyldes, at de to kunder, der før var B-lav kunder, har betalt en stor andel af de omkostninger, som kunderne i B-lav gav anledning til.

På baggrund af RAH's oplysninger om de indikative forhøjelser af tarifferne lægger Forsyningstilsynet til grund, at der forventes prisstigninger til kunderne på mellem 0,26 pct. til 3,46 pct. For eksempel vil en typisk B-lav kunde få en årlig prisstigning på 1.434 kr.

inkl. moms, og en typisk C-kunde vil få en årlig prisstigning på 29 kr. inkl. moms. Forsyningstilsynet vurderer, at prisstigninger på dette niveau ikke er et udtryk for en væsentlig prisstigning. Forsyningstilsynet har også lagt vægt på, at prisstigninger under 10 pct. generelt ikke vurderes at være væsentlige i forhold til elleveringsbekendtgørelsens § 3 om varsling af prisstigninger på 10 pct. Forsyningstilsynet vurderer på denne baggrund, at den tarifmæssig konsekvens af oprettelse af den nye køberkategori ikke er urimelig også henset til, at der vil ske en mere omkostningsægte tarifiering af kunderne i den nye køberkategori.

Ved en afvejning af ovennævnte forhold, der kan tale henholdsvis for og imod indførelse af den nye køberkategori B-lav 20 GWh, finder Forsyningstilsynet efter en samlet vurdering, at den anmeldte tarifieringsmetode med oprettelse af den nye køberkategori fører til, at RAH's metode til prisfastsættelse af sine ydelser fortsat sker efter rimelige kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18.

Objektive kriterier

Prisfastsættelsen skal ske efter objektive kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier (kunderkategorier) giver anledning til, jf. § 73, stk. 1, i elforsyningsloven.

Forsyningstilsynet bemærker, at den anmeldte metode med oprettelse af en ny køberkategori "B-lav 20 GWh" omfatter kunder, 1) hvis årlige elforbrug er mindst 20 GWh, og 2) er samlet på én eller flere tilstødende matrikler, hvorfra der aftages elektricitet til bygninger, der både har en brugsmæssig og geografisk sammenhæng. Begge disse kriterier er efter Forsyningstilsynets vurdering objektive og målbare. Forsyningstilsynet vurderer endvidere, at de to kriterier er relevante i forhold til at vurdere de enkelte kunders påvirkning af netvirksomhedens omkostninger og ikke angår andre uvedkommende forhold.

Ikkediskriminerende kriterier

Prisfastsættelsen skal ske efter ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til, jf. § 73, stk. 1, i elforsyningsloven og artikel 18 i elmarkedsforordningen.

Forsyningstilsynet vurderer, at kriterierne for at kategorisere en kunde, som en "B lav20 GWh" kunde er ikkediskriminerende.

Forsyningstilsynet har lagt vægt på, at RAH vil indplacere alle kunder – eksisterende som nye kunder – i den nye køberkategori "B lav-20 GWh", hvis kunderne opfylder betingelserne herfor.

Forsyningstilsynet har endvidere lagt vægt på, at der ved oprettelse af en ny køberkategori alt andet lige sker en forskelsbehandling med hensyn til tarifiering mellem netvirksomhedens kunder. Det er i elforsyningslovens § 73, stk. 1, forudsat, at netvirksomheden kan opdele sine kunder i køberkategorier. Denne forskelsbehandling ligger også indbygget i Tarifmodel 2.0's køberkategorisering, hvor C-kunder betaler en højere tarif end B- og A-kunder. Forskelsbehandlingen er dog sagligt begrundet. Årsagen til, at for eksempel C-kunder generelt betaler en højere tarif end B- og A-kunder, er, at C-kunder giver anledning til højere omkostninger for netvirksomheden end B- og A-kunder, jf. det

så kaldte vandfaldsprincip. En forskelsbehandling, der er sagligt og rimelig begrundet i omkostningsforhold, er efter Forsyningstilsynets opfattelse ikke udtryk for en diskrimination i strid med kriteriet i elforsyningslovens § 73, stk. 1, om, at prisfastsættelsen skal ske efter ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til.

Da Forsyningstilsynet vurderer, at det er sagligt og rimeligt, at RAH opretter den nye køberkategori "B-lav 20 GWh", jf. nærmere ovenfor, er den anmeldte tarifieringsmetode baseret på ikkediskriminerende kriterier.

Forsyningstilsynet har overvejet, om det kan være udtryk for en diskrimination i strid med elforsyningslovens § 73, stk. 1, at en kundekategori alene omfatter ganske få kunder eller måske kun en enkelt kunde. Baggrunden er, at det af lovbemærkningerne til elforsyningslovens § 73, stk. 1, fremgår, at der ved bestemmelsens begreb "køberkategorier" "...tænkes på grupper af aftagere defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget og ikke på geografisk afgrænsede grupper". Lovgiver kunne synes at forudsætte, at der skal være tale om en flerhed af kunder, jf. begrebet "grupper af aftagere". Det er imidlertid Forsyningstilsynets fortolkning af bestemmelsen i elforsyningslovens § 73, stk. 1, og lovbemærkningerne hertil, at det afgørende hensyn bag at oprette en køberkategori er, at de kunder – eller den kunde – der omfattes af kategorien, får en omkostningsægte tarifiering og således, at ens kunder tariferes ens. Det kan derfor ikke have afgørende betydning hvor mange kunder, der aktuelt omfattes af en køberkategori i forhold til, om der er tale om diskrimination.

Opsummering:

På baggrund af ovenstående godkender Forsyningstilsynets RAH's anmeldte tarifieringsmetode med oprettelse af en ny kundekategori ved navn "B-lav 20 GWh", jf. elforsyningslovens § 73 a, stk. 1.

OFFENTLIGGØRELSE

Denne afgørelse offentliggøres på Forsyningstilsynets hjemmeside, jf. § 78 b i lov om elforsyning.

Til sagens parter:

Offentliggørelse af afgørelsen efter § 78 b må ikke indeholde fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om kundeforhold, jf. § 78 b, stk. 2, i lov om elforsyning.

Mener en af sagens parter, at visse oplysninger i afgørelsen bør undtages efter § 78 b, stk. 2, eller reglerne om myndigheders tavshedspligt, jf. Forvaltningslovens § 27, bedes parten angive disse oplysninger i høringsvaret med en begrundelse for, hvorfor oplysningerne ikke skal offentliggøres. Sådanne oplysninger kan f.eks. være oplysninger om forretningsforhold, som er af væsentlig økonomisk betydning for virksomheden. Forsyningstilsynet vil herefter tage stilling til, om de pågældende oplysninger skal undtages.

KLAGEVEJLEDNING

Eventuel klage over denne afgørelse kan indbringes for Energiklagenævnet, jf. § 89 i lov om elforsyning (lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021). Klage skal være skriftlig og være indgivet inden 4 uger efter, at Forsyningstilsynets afgørelse er meddelt.

Klagen indgives til:

Energiklagenævnet
Nævnenes Hus
Toldboden 2
8800 Viborg
Tlf.: 72 40 56 00
E-mail: ekn@naevneneshus.dk

Energiklagenævnets kontortid kan have betydning for, om klagen er indgivet i rette tid. Nærmere information om klagefristen, hvem der kan klage (klageberettiget) og nævnets klagebehandling fremgår af Energiklagenævnes hjemmeside www.ekn.dk.

BILAG

Bilag 1: RAH Net's anmeldelse af den 9. juli 2020 af tariferingsmetoden.

Med venlig hilsen

Sidsel Thastum Rosenberg
Fuldmægtig
Tlf. +45 41 71 53 56
stro@forsyningstilsynet.dk